

VATANPARVAR

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини сканер қилинг.

ЮРТИМ БАЙРОҒИ

Кўхна ул мозийдан келгай бир садо,
Аждодлар пок рухи бергайдир нидо,
Бу юртда бўлсанг сен шоҳ ёки гадо,
Азиз Ватан учун айла жон фидо.

Қутлуғ саждагоҳдир бу она Ватан,
Шоҳу гадога ҳам қошона Ватан,
Тиллардан тушмас сўз – шукрона Ватан,
Ўзбегимга тилло остона Ватан.

Бизга мадақкордир аждодлар рухи,
Дилларга завқ бергай эркнинг шукухи,
Мағрур хилпирайвер юртим байроғи,
Абадий нур сочсин Эркнинг маёғи

Миродил ЎСАРҚУЛОВ

4-5-бетада

ҚОР ҚОПЛАГАН ҚОЯЛАР

10-бетада

БОЛАСИМАН
ЎЗБЕКИСТОННИНГ!

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида суд ҳужжатлари ижро этиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда суд ҳужжатларини ижро этиш ҳолати туман ва шаҳарлар мисолида кўриб чиқилди. Қарздорликларни қисқартириш бўйича мамлакат даражасида алоҳида, вилоят ва туманлар миқёсида алоҳида тизимда иш олиб борилиши белгиланди. Қарздорнинг мол-мулки йўқлиги сабабли тўхтатилган ижро ҳужжатлари билан ишлаш масаласи муҳокама қилинди. Қарздорлар тўғрисида ягона электрон платформа яратиб, уларни нотариус, банк, солиқ, давлат хизматлари, божхона, кадастр, ички ишлар ва бошқа идоралар базасига интеграция қилиш зарурлиги таъкидланди.

Шунингдек, йиғилишда давлат ижрочиларининг иш ҳажми масаласи ҳам эътибордан четда қолмади. Кўп жойларда битта ижрочиға тўғри келаётган ҳужжатлар сони меъёрлардан зиёд экани кўрсатиб ўтилди.

ЎЗА материаллари асосида тайёрланди.

ЎЗБЕКИСТОН

HAFTA ICHIDA

7 ВАТАН – ИЧКАРИРОҚДА, НАҚД ЮРАКНИНГ ЎЗИДА!

9 ЭНГ БУЮК ИЛМ ВА САНЪАТ ФИДОЙИЛАРИ

12 БОЙҚҰНҒИР ЛОЛАЛАРИ

18 ЎЗБЕКНИНГ АРСЛОН ЎҒЛОНИ

МИЛЛИЙ ҒУРУР

БАЙРОҒИМИЗДА АКС ЭТГАН ВАТАН СУРАТИ

Байроқлар тарихига назар ташлар эканмиз, манбаларда у эрамиздан аввалги 3-2 минг йилликда пайдо бўлганлиги қайд этилади. Аслида байроқлар қабилаларни ўзаро бир-биридан фарқлаб кўрсатувчи белги сифатида юзага келган бўлса, кейинчалик ҳукмдор ва лашкарбошиларнинг ҳукмронлигини англадиган рамзга айланган. Буюк ўтмиш шонли тарихга эга халқимизнинг давлат барпо этиш ғояси, умуминсоний қадриятларга содиқлиги, энг аввало, давлат рамзларида акс этган. Ўз рамзига эга бўлган давлат ўз тақдирини ўзи белгилайди.

Ватандошларимиз учун мустақилликнинг муқаддас рамзлари – давлат герби, байроғи, мадҳияси доимо азиздир. Шу боис, байроғимиз ёки гербимизга назар солганимизда, байроғимиз баланд-баландларда ҳилпираганда ёки мадҳиямиз янграганда руҳий қувватни, қалбимизда ғурур ва буюк истиқболга бўлган ишонч тўғриси ҳис этамиз.

Жаҳон майдонларида юртдошларимиз улкан ғалабаларга эришиб, байроғимизни кўкларга кўтарганда, давлат гербини ўпиб, пешонамизга суртганда, давлатимиз мадҳияси янграганда беихтиёр қалбларимиз жунбушга келади, кўзларимизда севинч ёшлари қалқийди. Албатта, жасур Ватан ўғлонлари юксак ғалабалар нашидасини нишонлашда давлат рамзларига қўлларини кўксига қўйиб таъзим қиладилар. Биз учун байроқ озодлик тимсоли, миллий ифтихор рамзидир. Давлатимиз байроғини беихтиёр Ватан суратларига қиёсласак бўлади. Ўзбекистон қуёшли ўлка, буюк тарих, маънавият ва маданият яратган диёрдир.

Бугун Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида мамлакатимиздаги янгиланиш ва ислохотлар ҳақида сўз кетганда жаҳон ҳамжамияти «Янги Ўзбекистон» деган иборани тилга олмоқда. Бу юртимиздаги ўзгаришларга берилган муносиб баҳодир. Айниқса, мамлакатимиздаги мана шундай ижобий ўзгаришлар дунё ҳамжамиятида Ўзбекистонга бўлган қизиқишни янада ошириб,

унинг халқаро майдондаги нуфузини тобора мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Бугун Янги Ўзбекистонни порлаётган қуёшга қиёсласак, ундан таралаётган илму зиё нури кўҳна заминга меросдир. Давлатимиз байроғи халқимизнинг иродасини тоблаб, элни эзгулик, улуғ ва буюк мақсадлар сари бирлаштириб халқимизга руҳий қувват беради. Миллий байроғимиз жуда чиройли унда улуғворлик, эзгулик, тарихимиз акс этади.

Жалолиддин Мангуберди қўлида баланд кўтарилган байроқ тарих саҳифаларини безайди, Нажмиддин Кубро маҳкам ушлаган яшил матода улуғ ватанпарварлик мужассам, Амир Темур заковати ва саркардалик маҳорати уйғунлашган байроқда халқ тинчлиги ва юрт осойишталиги ўз аксини топган. Шу боис, давлат рамзи сифатида байроқ ёруғ истиқболни мужда қилаётгандек залворли ҳилпирайди.

Мардлик ва юксаклик мартабасини ўзини акс этувчи байроқ томирларда оқаётган қонни жунбушга келтиради. Уни мамлакат марказларга ўрнатиш эса ҳар бир фуқаро қалбини ғурурга тўлдирди. Айниқса, Ватан озодлиги йўлида мўғул зулмига қарши мардонвор курашган Шайх Нажмиддин Кубронинг ватанпарварлик жасорати ила озодлик учун «Ё Ватан ё шарофатли ўлим» дея сўзлаган оташин нутқи қалбларни ларзага келтиради. Шонли тарихимизнинг залворли саҳифала-

рида ҳамон Шайх Нажмиддин Кубронинг буюк қаҳрамонлиги тилларда дoston бўлиб, ҳанузгача халқимизни ватанпарварликка, қаҳрамонликка чорлайди.

У ўзининг юксак жасорати туфайли юрт байроғини ёв қўлига топширишни истамай жонидан ортик асраган. Тўмарис, Спитамен, Муқанна, Темур Малик, Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди каби ўнлаб саркардалар ҳаёти ҳам бугун ватандошларимизга катта ибратдир.

Давлатимиз байроғидаги оқ, мовий, қизил ранглар, юлдуз ва ой тасвирлари ўзига хос тарзда мазмун ва моҳиятни ифодалайди. Байроқдаги мовий ранг тириклик мазмуни акс этган мангу осмон ва обихаёт рамзидир. Тимсоллар тилида бу – яхшилиқни, донишмандликни, ҳалолликни, шоншухрат ва садоқатни билдиради. Бинобарин, Амир Темур давлати байроғининг ранги ҳам мовий рангда эди. Яшил ранг – табиатнинг янгиланиш рамзи. У кўпгина халқларда навқиронлик, умид ва шодумонлик тимсоли ҳисобланади. Навқирон ярим ой тасвири бизнинг тарихий анъаналаримиз билан боғлиқ. Айни пайтда у қўлга киритилган мустақиллигимиз рамзи ҳамдир. Давлатимиз байроғидаги 12 юлдуз тасвирини ўзбек халқи маданиятининг қадимийлиги, унинг қомилликка, ўз тупроғида саодатга интилиши рамзи сифатида тушуниш лозим. Аждодларимиз ҳамиша юрт байроғини муқаддас билиб, уни кўз қорачиғидек асраган.

Буюк соҳибқирон Амир Темур ғолиблик байроғини юксак кўтарди. Бу байроқ остида буюк эл бирлашди, у барпо этган улуғ салтанат довуғи дунёда дoston бўлди. Бу давр давлатчилигимиз тарихига зарҳал ҳарфлар билан битилди. Темур салтанатида байроқ том маънода мамлакат рамзи, улуғворлик тимсолига айланди. Жангчиларга жанговар руҳ бағишлаш, уларнинг кайфиятини кўтариш, иродасини чиниқтириш

мақсадида у жанг майдонлари узра баланд ҳилпираб турган.

Темур салтанатида байроқ энг ишончли жасур жангчилар томонидан қўриқланди. Амир Темур замонидан байроқни паст тутиш ёки сарбознинг қўлидан тушиб кетиши хосиятсиз саналган. Бунга Амир Темур алоҳида эътибор қаратган. Байроқнинг пасайтирилиши мағлубият ва орта чекиниш ишораси бўлган. «Темур тузуклари»да қайд этилишича, душман устидан шижоат ва мардлик кўрсатиб, ғалаба қозонган амирлар ва сипоҳийларга давлат тимсоллари – туғ ва ноғора инъом қилинган.

Дунё мамлакатларидаги элчихоналаримиз, қатор халқаро ташкилотлар қароргоҳларида байроғимиз Ўзбекистон рамзи бўлиб турибди. Хорижда бўлганимизда ҳилпираб турган байроғимизга кўзимиз тушар экан, юрагимизда чексиз фахр уйғониб, руҳимиз кўтарилади. Байроғимиз тимсолида дунёнинг ҳар қайси нуқтаида Ўзбекистон деган ҳимоячимиз, суянчигимиз борлигини ҳис этамиз.

Одатда, давлат байроғи юртнинг жасур, баҳодир ўғлонларига ишониб тақдим этилган. Албатта, мана шундай ширин лаҳзалар ҳар бир ватандошимизда юртга бўлган чексиз меҳр ва садоқатнинг ёрқин намунасини намоеън этади. Зеро, давлат рамзлари она Ватан каби азиз ва муқаддас бўлиб унда халқ тарихи, бугуни ва келажаги ўз аксини топгандир. Хулоса қилиб айтганда, давлатимиз байроғи халқимиз орномусини уйғотувчи беқиёс тимсол сифатида озодлик, Ватанин севишга даъват этиб, миллий ғурур, фидойилик ва ватанпарварликни шакллантиришда муҳим аҳамият касб этади.

Мансур МУСАЕВ,
Республика Маънавият ва маърифат маркази бўлим бошлиғи, сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори.
(ЎЗА)

ФАХРИМИЗ, ҒУРУРИМИЗ!

Давлат рамзлари ҳар бир мамлакат, ҳар бир халқ учун ҳамиша муқаддас саналиб келган. Негаки, мадҳия, байроқ ва герб ўша халқнинг ўтмиши, бугунги кун, келажакни акс эттирувчи тимсоллардир. Шунинг учун ҳар йили 18 ноябрни давлатимиз мустақиллигининг рамзларидан бири – «Давлат байроғи тўғрисида»ги қонун қабул қилинган кун сифатида нишонлаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академиясида ушбу санага бағишлаб, «Ватанимиз байроғи – фахримиз, ғуруримиз!» мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди. Тадбирда сўзга чиққанлар давлат рамзлари мамлакатимизнинг мустақиллигини ифодаловчи белги эканлиги, шунингдек, халқимизнинг шон-шарафли тарихини ўзида акс эттирувчи, аждодларимизнинг қаҳрамонликларини ифодаловчи, тинч ва осойишта ҳаётимиз, нурли келажакимизни ўзида мужассамлаштирган тимсоллар эканлигини алоҳида таъкидладилар.

Таниқли олим, нотик ва мураббий, филология фанлари номзоди Раҳимбой Жуманиёзов ўз илмий маърузасида халқимиз тарихига оид маълумотларга тўхталиб, туғни муқаддас деб билган Нажмиддин Кубро, Темур Малик, Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди сингари ўнлаб аждодларимиз ҳаёти бугунги авлодга намуна бўлишини таъкидлади. Байроғимиз сарбаланд ҳилпираб, барчани ҳамиша улкан мақсадлар сари етакловчи рамз бўлиб қолишига ишонч билдирди.

Маънавий-маърифий тадбир якунида Ўзбекистон давлат филармониясининг «Лазги» ашула ва рақс ансамбли хонандаларининг куй-қўшиқлари ижро этилди.

Камолиддин АСРОП

ОЗОД ЮРТ ТИМСОЛИ

Фавқулдда вазиятлар вазирлиги академиясида Ўзбекистон Республикаси давлат байроғи қабул қилинган 29 йиллиги муносабати билан «Байроғимиз – фахримиз» мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари Расул Кўшербаев, Козимжон Тожиёв, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси Сирождин Раупов, Ёшлар иттифоқи Сергели туман кенгаши раиси Азизбек Қажумов ва бошқа давлат, жамоат ташкилотлари вакиллари ҳамда курсантлар иштирок этди.

Тадбирда сўзга чиққанлар давлат байроғи озод ва обод Ватан тимсоли, халқимизнинг шон-шарафи, тарихий хотираси ва интилишлари ифодачиси сифатида бизни улуғ мақсадлар томон бошловчи маёқ эканлигини, зеро, унда аждодларимизнинг орзу-армони, халқимизнинг бугуни, ўлмас хотираси, келажакка бўлган қомил ишончи ўз аксини топгани ҳаётин мисоллар орқали тушунтириб беришди.

Тадбир давомида мавзуга оид видеолар намоиш этилди, шеърлар ўқилди, Ватан ва ватанпарварликни тараннум қилувчи қўшиқлар янгради.

Муҳаммадкарим АБДУЛҲАМИДОВ

ИФТИХОР

“ Пойтахтимизда 18 ноябрь – Ўзбекистон Республикаси давлат байроғи қабул қилинган кунга бағишланган тантанали фестивал ва маънавий-маърифий тадбирлар бўлиб ўтди.

Эрта тонгдан бир гуруҳ ёшлар, ҳарбий хизматчилар, ижодкор ва санъаткорлар ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари ҳарбий техникаларда шаҳри азим кўчалари бўйлаб байроғимизни баланд тутган ҳолда «Ашхобод» боғидан дастлаб Амир Темур хиёбони, сўнг «Халқлар дўстлиги» саройига марш уюштирди. Ушбу манзилда Мудофаа вазирлиги ва Миллий гвардияга қарашли ҳарбий техникалар кўргазмаси намойиш этилди.

Сўнгра Республика Маънавият ва маърифат маркази, Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва бошқа қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган концерт дастури барчани бадиий саҳна теварагига жамлади. Тадбирда сўзга чиққанлар давлат бай-

Мақола асосида тайёрланган видео роликни томоша қилиш учун QR-коддини сканер қилинг.

ҲИЛПИРА, БАЙРОҒИМ, ҲИЛПИРА МАҒРУР!

Муаллиф ва Баҳром АБДУРАҲИМОВ суратга олган

роғи Учинчи ренессанс пойдеворини яратаётган ўзбек халқининг тинчлиги, мамлакат суверенитети рамзи эканини таъкидлади. Марат Ҳакимов, Юлдуз Усмонова, Ҳулкар Абдуллаева сингари таниқли хонандалар ижросида она юрт, ватанпарварлик, эл тинчлиги тараннум этилган куй-қўшиқлар узоқларга ва узоқ вақтга қадар жаранг сочди.

– Уйлаб кўринг, нима учун байроқ доим баланд туради, бош узра ҳилпирайди? Негаки, у ўз пойида миллионлаб одамларни бирлаштиради. У инсонга куч-қудрат бағишлайди. Мақсадни тарбиялайди, иродани тоблайди. Оғир жанг ҳолатларида у йиқилганни турғазади, қўрқувни жасоратга, заифни матонатли инсонга айлантира олади, – дейди Республика Маънавият ва маърифат маркази раҳбари Минҳожиддин Мирзо. – Ўзбекистон байроғида миллий давлатчилигимиз, мустақил ва мустаҳкам давлат барпо этиш борасидаги эзгу ғоямиз, миллий ва умуминсоний қадриятларга содиқлигимиз, орзу-мақсад, интилишларимиз, ор-номусимиз ва ғуруримиз акс этган. Давлатчилигимизнинг қайси бир даврини олиб қарамайлик, доимо миллат рамзлари, Ватан тимсоллари энг азиз ва муқаддас қадрият сифатида эъзозланган. Жангу жадалларда давлат байроғини энг ишончли баҳодирлар, паҳлавонлар кўриқлаган. Муқаддас туғини асраб қолиш йўлида аждодларимиз ҳатто ўз жонидан ҳам

кечганини кўрсатувчи талай мисоллар бор. Ўз навбатида, ғурур билан байроқ кўтарган инсон минглаб қалбларга байроқ тика олади.

Куннинг иккинчи ярмида мазкур фестивал «Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуасида давом этди. Унда нодир тарихий экспонатлар кўргазмаси, «Турон» давлат ҳарбий театри, Ватан ҳимоячилари ва ёш спортчиларнинг кўргазмалари чиқишлари, ҳарбий оркестр дефилеси тадбир иштирокчиларида унутилмас таассурот қолдирди.

«Экобозор» савдо мажмуасида Ўзбекистон Республикаси давлат байроғи қабул қилингани-

нинг 29 йиллиги муносабати билан «Ватанимиз байроғи – фахримиз, ғуруримиз» шиори остида ватанпарварлик акцияси ўтказилди.

Акция доирасида Қуролли Кучлар академияси ҳамда Ёшлар иттифоқи Мирзо Улуғбек тумани кенгаши вакиллари байроғимиз тасмасини савдо мажмуасига ташриф буюрувчилар ва пойтахтимиз меҳмонлари кўксига қадаб қўйдилар. Шунингдек, ҳарбий оркестр ижро этган ватанпарварлик руҳидаги дилтортар куй ва мусиқалар барчани рақсга чорлади.

– Кўзни қувнатувчи ранглар акс этган байроғимиз ҳар қандай ўзбек фарзанди қалбига беихтиёр ғурур, ифтихор бағишлайди. Шундай экан, миллатимиз ғурурини ифодаловчи байроғимиз дунё ареналари узра доимо юқори ҳилпирайверсин! – дейди Тошкент педиатрия тиббиёт институти ассистенти Зилола Шарипова.

Байрам шукуҳи Қуролли Кучлар академияси ҳамда Мирзо Улуғбек туманидаги 299-умумтаълим мактабида давом этди. Ушбу таълим муассасаларида ўтказилган давлат рамзларига доир интеллектуал викторина, расмлар танлови ҳамда шеърхонлик кечалари тадбирнинг кўтаринки руҳда ўтишига хизмат қилди.

Дилшод РЎЗИҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

ҚОР ҚОПЛАГАН ҚОЯЛАР ТИНГЛОВЧИЛАРНИ АМАЛИЙ ТАЖРИБАЛАРДА ТОБЛАДИ

« Шаҳарда об-ҳаво сал совий бошлагани билан қордан дарак йўқ эди. Мудофаа вазирлиги «Чимён» тоғ тайёргарлиги ўқув-машқлар марказига боришимиз билан ҳовлидаги қорни кўриб, дилимиз равшан бўлиб кетди. Аммо хурсандчилигимиз узоққа чўзилмади.

Тасвирга олиш жараёнида ўқув нуқталари бўйлаб ҳаракатланар эканмиз, бир чўққидан иккинчи қояга қор кечиб ўтишимизга тўғри келди. Озгина тин олиш учун қуруқ жой ахтариб, топа олмадик. Аммо бу хизмат сафари тоғ тайёргарлиги машғулотларини ҳис қилдира олгани билан эсда қоларли бўлди. Адибимиз Абдулла Қаҳҳор айтганидек «Билган билиб қўявериши мумкин, ҳис қилган ҳис қилиб қўявермайди».

«Тоғ шарпаси» ўқув курслари мобайнида ҳарбий хизматчилар малакали мутахассислар раҳбарлигида жанговар ва жисмоний кўникмаларини ошироқдалар. Тингловчилар денгиз сатҳидан 2 000 метрдан ортиқ баландликда кундузги ва тунги отиш, разведка ва алоқа, ҳудудга мувофиқ ниқобланиш, шартли беморни фавқулодда эвакуация қилиш, шартли душманни қуршаб олиш, пистирмадан ҳужум, жарлик ва даралар орасида канат орқали хавфсиз ўтиш йўли тайёрлаш, тоғ анжомларидан беҳато фойдаланиш каби мураккаб жанговар вазифаларни гуруҳ ва якка тартибда бажаришди.

Машғулот иштирокчилари тоғнинг тик қоялари ва тоғ дараларидан таранглаштирилган арқон ёрдамида ўтиш усуллари ва техникасини амалий жиҳатдан ўзлаштирар экан, машғулот раҳбари кичик сержант Ҳусниддин Бобожонов қайта-қайта тушунтиришдан, бажарилган вазифаларнинг мукамаллигини назорат қилишдан эринмасди. Чунки биргина

хатолик юсакликда амалга оширилаётган саъй-ҳаракатлар сабаб кутилмаган салбий оқибатларга олиб келиши ҳеч гап эмасди. Бу эса ҳушёр ва сергакликни, жамоада мустаҳкам жипсликни таъминлашни талаб қилади.

Ҳарбий хизматчига фаолияти давомида таваккалчилик, хавфу хатар, ностандарт вазиятлар аксарият ҳолларда ҳамроҳ бўлади. Тоғ тайёргарлиги машғулотида эса бу каби мураккабликлар икки ҳисса ортади. Чўққилар, қоялар ва тик тушган адирликлардаги ҳаракатлар давомида Ватан ҳимоячилари яраланиши, жароҳат олиши ҳеч гап эмас. Шунинг учун ҳам тоғда ҳаракатланадиган ҳарбий хизматчилар тиббий билимларни бошқалардан кўра пухта эгаллашлари лозим. Марказ тингловчилари машғулоти давомида бу борадаги билим ва кўникмаларини ҳам оширдилар. Улар жанговар ва ўқув вазифаларини бажариш вақтида жароҳатланган ҳарбий хизматчиларга биринчи тиббий ёрдам бериш усулларини ўзлаштиришди.

Тоғда ўтказиладиган машғулотларда иштирокчилар топография, тактика, тиббий тай-

қоялар орасидамиз. Битта чўққига туташган адирлик оппоқ қор билан қопланган бўлса, унинг шундоқ ёнидаги қуёш илтидиган қоялар қуп-қуруқ. Бир манзарада икки фаслни кўриш мумкин. Қор қоплаган қоялару қуп-қуруқ адирликларда тобланган ҳарбий хизматчилар ҳар қандай вазиятда белгиланган вазифани бекаму кўст бажарадилар.

Машғулот иштирокчилари билан биргаликда ҳаракат қилиб, юқорига чиқишнинг машаққатини, пастга тушишнинг заҳматини ҳис қилдик. Амалий машғулоти шунчаки тоққа чиқиб, қайтиб тушишдангина иборат эмаслигини тушундик. Тик қоялар, илонизи адирликлар, оппоқ қор билан қопланган муҳташам тоғ тизмалари юрт ўғлонларини тоблаганига шубҳа йўқ.

ёргарлик каби муҳим жабҳаларни мукамал ўзлаштириш билан биргаликда тоғ илмидан хабардор бўлиши, табиатнинг нозик унсурларини илғаш каби билим ва тажрибаларни билиши лозим.

Катта лейтенант Азиз НОРҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

МАРДУ МАЙДОНЛАР

Қўшин разведкачилари «НУКУС» ПОЛИГОНИДА

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшин разведкаси бўлинмалари «Нукус» дала-ўқув майдонида тактик-махсус ўқувида иштирок этди.

Бўлинмаларнинг юксак жанговар шайлигини таъминлаш, ҳар қандай вазият ва шароитда жанговар вазифани бажаришга ўргатиш, уларнинг ҳаракатчанлигини ошириш ва такомиллаштиришга қаратилган бу каби ўқувлар ҳарбий хизматчиларнинг касбий малакасини юксалтириб, амалий кўникмаларини мустаҳкамлашга ҳисса қўшади.

Дастлаб ҳарбий округ қўмондонлиги томонидан бўлинмаларнинг амалий машғулотга тайёргарлик даражаси ҳамда ўқув-моддий базаларнинг бутлиги саф кўриги орқали текширилди.

Эрта тонгда берилган шартли сигналга асосан юқори жанговар шайликка келтирилган бўлинмалар тез орада белгиланган майдонда саф тортиб, полигонга чиқиш учун ҳозирланди. Шундан кейин ҳарбий техникалардан жой олган

ҳарбий хизматчилар колонна бўлиб полигонга йўл олди.

Полигон ҳудудига етиб келган бўлинмалар жойлашув, қўриқлов, таъминотни ташкиллаштириш, олинган ўқув-жанговар топшириққа асосан вазиятни баҳолаш ҳамда шартли душманнинг куч ва воситаларига аниқлик киритди.

Белгиланган ҳудудда ҳарбий хизматчиларнинг жойлашиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш, ниқобланиш талабларига амал қилиниши ва махфийликни таъминлаш ҳамда разведка махсус

техник воситаларидан фойдаланиш бўйича эгалланган кўникмаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Бир неча кун давом этган ўқув йиғинида бўлинмалар пистирма, қуршов, шартли душман жойлашган ҳудуд томон узоқ масофага пиёда маршни амалга ошириш ва ҳудудни зарарсизлантириш бўйича тактик-ўқув операцияларни бажарди. Машғулотлар кундузи ва тунги вақтда чўл шароитида олиб борилди. Пиёда марш юришда шартли душман томонидан кимёвий моддалар қўлланилган майдондан ҳимоя воситаларини кийган ҳолда ўтиш меъёрлари ҳам бажарилди.

Машғулотлар давомида шахсий таркибнинг назарий билими, амалий кўникмалари, жисмоний ва руҳий ҳолати синовдан ўтказилди. Бўлинма

командирларининг ностандарт вазиятларда тезкор қарор қабул қилиш қобилияти, куч ва воситалардан унумли фойдаланиши ҳамда бўлинмаларнинг ўзаро ҳамкорлик ва жипсликда ҳаракатланиш кўникмаси назоратдан ўтказилди.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ матбуот хизмати

САМАРАЛИ ЕЧИМ

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИГА ЭЪТИБОР

Жамоатчилик фикрининг жамият ижтимоий ҳаётидаги таъсири масаласи ўта муҳим аҳамият касб этмоқда. Жамоатчилик фикрига «адолатлилик принциплари» асосида ва унинг эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда ёндашиш вақти келди. Шу нуқтаи назардан қараганда жамоатчилик фикри тушунчаси даврлар оша шаклланиб келаётган тушунча бўлиб, у турли даврларда, турлича қарашларда акс этиб келган.

Тарихга назар солсак, Моваруннаҳр халқлари жамоатчилик фикрининг салмоғини ислом қоидаларига мувофиқ ахлоқ тизими билан боғлиқликда қайд этишган. Бунда жамоа аъзоларининг тўғри ва ҳалоллиги, гуноҳ ишлардан қанчалик ўзларини фориғ тута билишларига эътибор қаратишганлиги билан ҳам изоҳланади. Манбаларда келтирилишича, жамоа аъзолари гуноҳ йўлга киргудек бўлсалар, уларни исломий қоидалар асосида тарбиялаш зарурлиги ҳам уқтирилган. Хусусан, буюк мутасаввуф Нақшбандий «Бу тоифа аҳлидан ҳар ким бир гуноҳ қилса, унга чора-тадбир бор, бироқ ундан юз ўгириш раво эмас» деб, мамлакатда ҳукм сураётган осойишталик, адолатлилик, меҳр-оқибат каби улғу тушунчаларнинг устуворлигини кўрсатиб ўтади.

Бундан ташқари, Абу Наср Форбийнинг жамиятнинг барқарор тараққий этишида жамоанинг ўрни

ва аҳамияти ҳақида сўз юритилган «Фозил шаҳар аҳолиснинг маслағи» рисоласини ҳам келтириб ўтиш мумкин. Аллома бу асаридан шундай ёзади: «Ҳар бир инсон ўз табиати билан шундай тўзилганки, у яшаши ва олий даражадаги етукликка эришмоғи учун кўп нарсаларга муҳтож бўлади. Одамзот ёлғиз ўзи бундай нарсаларга эриша олмайди ва уларга эга бўлиш учун инсонлар жамоасига эҳтиёж туғилади. Шу сабабдан

яшаш учун зарур бўлган нарсаларни бир-бирига етказиш керак» деб, жамиятдаги мавжуд муаммоларнинг объектив ечими жамоатчилик фикрида шаклланиб қонуниятларда деб кўрсатади. Умуман олганда, ўша даврда жамоатчилик фикри халқнинг ижтимоий ҳаётда, унинг фаолиятида ва бевосита ахлоқий тамойиллари асосида шаклланиб борган.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев «... Аҳоли билан доимий мулоқот қилиш, уларни қийнаётган муаммоларни ҳал этишнинг янги механизмлари ва самарали усуллари жорий этишимиз даркор» деб таъкидлаб ўтганлар. Зеро, «Жамият – ислоҳотлар ташаббускори» деган ғоя рўёбга чиқиши учун янги механизм яратилиши мамлакатимизда демократик жараёнларни чуқурлаштиришга, давлат ва жамият ҳаёти билан боғлиқ долзарб масалаларда қарорлар қабул қилишда жамоатчилик фикрининг таъсир кучи ошишига асос бўлади.

Маълумки, кўп йиллардан бери Мудофаа вазирлиги қўшинларида ўз ечимини кутаётган ижтимоий-психологик муаммоларнинг йиғилиб қолганлиги ва уларни бартараф этиш юзасидан илмий асосланган таклиф ва тавсияларни ишлаб чиқиш зарурлиги туфайли давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 4 августдаги ПҚ-3898 сонли

қарорларига мувофиқ Мудофаа вазирлигига қарашли ҳарбий округлар бошқарув аппаратларида «етақчи социолог» лавозими жорий этилди. Ҳозирда ушбу мутахассислар ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётига оид ва ҳарбий жамоатчиликда алоҳида қизиқиш уйғотадиган ўта долзарб масалаларни ўрганган ҳолда, ўз таклиф ва тавсияларини юқори қўмондонликка олиб чиқаётганликлари жойларда ижтимоий масалалар самарали ҳал этилишига хизмат қилиб келмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, шахс фикрининг жамоа фикрига монанд ва айнанлиги шу жамоага уюшган кишилар бирлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади. Шу боисдан ҳам жамоатчилик фикри негизларидан бири унинг жамоавий хусусиятга эгаллиги, унга ҳар жиҳатдан мустаҳкам таянишидир. Жамоа аъзоларининг ўзаро муносабатлари нечоғли мустаҳкам, беғараз ва табиий бўлса, жамоавий фикр ҳам шунчалик ҳаётӣ, кучли ва яхлит мазмун касб этади. Бу фикрлардан шуни англаш мумкинки, ҳар қандай жамият жамоатчилик фикри асосида ривожланади ва тараққий этади.

Катта лейтенант
Шухрат НАВРЎЗОВ,
Тарбиявий ва мафкуравий
ишлар бош бошқармаси
катта офицери

КЕЛИНГ, КИТОБ ЎҚИЙМИЗ

Олам мукамал бир қонуният асосида қурилган. Инсоният уни турфа кўйларга солгиси келади. Ўз қонунларига бўйсундиргиси келади. Ирқчиликни ҳам инсонлар ўйлаб топди. Бироқ... Ҳамма учун секинч секинчидир, қайғу қайғудир. Инсон севади, севилади, гўдак дунёга келишидек буюк мўъжиза қувончини ҳис қилмайдиган одам бўлмаса керак. Яхшики, айрим инсонлар инсонни ўзига англатиш учун илоҳий илҳомлар билан сийланган. Булар ёзувчилар, шоирлардир.

Этибор беринг-а, дунёнинг нариги чеккасида яшайдиган бир адибнинг ёзганлари унинг бериги чеккасида яшовчи инсонларнинг қалбига кириб боради. Сўз отли мўъжиза қудрати билан кириб боради. Гўё унинг дардлари, ташвишлари, туйғу-кечинмалари қаламга олингандек севинади, тўлқинланади. Ўқийсиз, айни ўша дамда адибнинг миллати, ранги, ирқи сиз учун аҳамиятини йўқотади. Чунки у соф инсоний кечинмаларни қаламга олди. ИНСОН ҳақида ёзди. Инсон эса ҳамма жойда инсондир.

Бугун сизга жаҳон адабиёти хазинаси дурдоналаридан тавсия этамиз. Дунёнинг ҳамма жойида севиб ўқилган, ўқилаётган, ўқилажак ҳикоялардан сўз айтамеиз. Сўз айтамеиз деб сал ҳаддимдан ошдим, тавсия қиламеиз.

Жаҳон адабиёти хазинасидан «Бир кунлик кўналға» тўплами 2018 йилда «Ўзбекистон» нашриёт матбаа ижодий уйида нашрдан чиққан. У. Бўтаев, Н. Бўтаева тўплаб, нашрга тайёрлаган. Жуда бебаҳо узра. Муқоваси гўзал, ёқимли, жаҳон тан олган адибларнинг сара ҳикоялари етук таржимонлар томонидан ўзбек тилига юксак маҳорат билан чевирилган.

Тўпламнинг биринчи ҳикояси «Муза» рус адиби Иван Бунин қаламига мансуб. Унинг гўзал шеърлари ҳам бор. Шоирлиги насрий асарларида ҳам яққол акс этиб туради. Адибнинг ҳикоя ва қиссаларида шеърларидаги каби бетакрор тасвирлар учрайдики, гўзал табиат симфонияси жамики ранглари билан кўзларингизда жилваланади, қалбингизга ҳузур беради.

«Муза»дан ўқиймиз: «Атроф қарағайзор ўрмон, уззукун ёмғир ёғади. Аҳён-аҳёнда ёрқин зангорликлар узра оппоқ булутлар тўпланади, теваракни майин бир шовқин қоплайди, кейин кўёш нурлари орасидан шаффоф ёмғир томчилари дувиллаб тўкилади. Ўрмонзор тепасида хушбўй қарағайларнинг ҳовуридан юксалган улкан буг пайдо бўлади...

Кечалари ярим тунгача зимистон бўларди; ўрмонзор узра ғарб осмонидан ҳар доим кўрингучи нимёруғлик ойдин кечаларда ой ёғдулари билан ўшандай осуда, ҳаракатсиз, ажойиб ва афсунгар бир ҳолатда кўшилиб кетарди. Тўрт тарафда ҳоким бўлган ана шу хотиржамликни, ана шу сокинотни, мусаффо осмон ва ҳаводаги ана шу осойишталикни сеза туриб, энди ҳеч ҳам ёмғир ёғмаслиги мумкин, дея ишонардим. Аммо Музани бекатга кузатиб қўйиб, ўрнимга чўзилишим биланок, бирдан ёмғир бошланганини, томни тарақлатиб шовқин солаётганини эшитардим, ташқаридаги қоронғилик бағрида чақмоқнинг қийрихон шуълаларини кўрардим».

Муҳаббат мангу мавзу. Ва энг гўзал асарлар муҳаббат ҳақидадир. Ҳерман Ҳессенинг тўпламга киритилган «Мармартарош» ҳикоясини ўқисангиз бунга ўзингиз ҳам амин бўласиз. Ҳерман Ҳессе асарлари энг кўп ўқиладиган, энг кўп тилларда ўқиладиган дунё адибидир.

Шунингдек, тўпламга яна бир улғу адиб Стефан Цвейгнинг «Нотаниш аёл мактуби» новелласи ҳам киритилган.

Азиз ўқувчи, тўпламдаги ҳар бир ҳикоя ҳақида таассуротларимни айтгим келяпти. Бу саҳифани кузатиб бораётганлар билаларки, мен тавсия

ВАТАН – ИЧКАРИРОҚДА, НАҚД ЮРАКНИНГ ЎЗИДА!

қилаётганим асл асарлар мазмуни ҳақида сўзлашми хохламайман. Чунки бу мутолаа завқига путур етказди, деб ўйлайман. Ўқилмаган асар кашф қилинаётган мамлакатдек, очилаётган янги ер каби сирли, ўзига тортиб туради. Мен ўқувчиларимиздан ана шу ҳузур, иштиёқни кетказишни ис-тамайман.

Шундай бўлса-да тўпламдаги бир ҳикояга диққатингизни тортгим келяпти. Бу турк адиби Умар Сайфиддиннинг «Элчи» ҳикоясидир. Унинг таржимаи ҳолини ўқиб, бор-йўғи ўттиз олти йил умр кўрганини билдим. Қисқа умр. У ҳарбий мактабда ўқиган. Измир ва унинг атрофида беш йил офицер бўлиб хизмат қилди. Шеърлар битган, бадий таржималар билан шуғулланган бўлса-да унга ҳикоялари жаҳоний шўҳрат келтирди. Сиз унинг биргина «Элчи» ҳикоясини ўқиб кўринг-а, нима учун Умар Сайфиддинни дунё китобхонлари бунчалик севиб мутолаа қилишларини осонгина англаб оласиз.

Элчилик... Бу замонавий бугунги дунёда хатарли вазифа саналмайди, менимча. Барча амал қиладиган ўзига яраша қонун-қоидалар мавжуд. Аммо бу ерда воқеалар ўн олтинчи асрда кечади. Бугун учун ҳам ибратли, бугун учун ҳам лозим бўлган, ҳеч эскирмас буюк туйғу – ватанпарварлик бор, унда.

«Элчи»дан ўқиймиз: «Шайхулаъзамга адолат ҳисси бегона эмасди. Ғурури виждон овозига қарши чиқолмади. «Ҳа, – хаёлидан ўтди унинг, – кўнглимиздаги одам мана шу бўлади». Бундай довурак зот Ватанига, халқига қилинган ҳақоратни кўтармайди, ўлимдан қўрқиб бош эгмайди».

Қани, имкон бўлса-ю сизга бу ҳикояни сўзлаб берсам. Аммо уни ўзингиз ўқишингиз керак, фарзандлар даврасида ўқисангиз, ўғилларингиз қалбида мардлик ҳислари туғилади, қизларингиз қалбида мардларга буюк меҳр уйғонади.

Ўқиймиз: «Шоҳнинг юзи мурдадек оқарди: элчи ҳатто оёғини ўпмади! Ақлини мислсиз ғазаб чулғади-ю, бироқ ўзини босиб, ёрликни қўлига олди.

Муҳсин Чалабий тахтдан узоклашиб, атрофга боқди. Ўтирадиган жой йўқ эди. Ўзича табассум қиларкан, «Гап бу ёқда денг! Шоҳ олдида эҳтиром-ла тик туришимни хохлабдилар-да! Бу ҳақоратга қандай жавоб қилсам экан?» деб ўйлади... Муҳсин Чалабий шартта эгнидаги пушти гавҳарли ҳирқани ечди-да, тахт қаршисига – ерга тўшадди... Қимматбаҳо ҳирқага чордона қуриб, сўзлай бошлади. Овозидан жинлару аждарларнинг ажиб тасвирлари билан безалган олтин гумбазлар титраб кетди:

– Ёрлигини қабул қилиб олганингиз буюк подшоҳим Ўғуз Қорахон наслидандир... Дунё яралгандан бери аждодлари ҳукмдор ўтган подшоҳнинг элчиси ёт подшоҳ қаршисига тик туролмайди...

Сўзини тугатган Муҳсин Чалабий кетишга руҳсат ҳам сўрамай ўрнидан турди-да, эшик томон йўналди.

Муҳсин Чалабий чиқиб кетаётган пайт шоҳ ўзи сингари қотиб қолган мулозимларидан бирига: – Ҳирқасини бериб юборинг, – дея олди, холос. ...Муҳсин Чалабий тўхтади, юзида табассум жилваланди. Сўнг эшик томон бурилди-да, шоҳ

эшитар қилиб сўзлади:
– Йўқ. Мен унутганим йўқ. Уни сизга қолдираман. Саройингизда буюк подшоҳнинг элчисини ўтказишга на гилам, на тўшак кўрдим. Буни устига, турк ерга тўшаган нарсасини ҳеч замон қайтиб эгнига илмайди».

Аслида бу мўъжиза ҳирқага вазиру вузаро подшоҳга инъом этмоқ илинжида харидор эди. Муҳсин

Чалабий ҳирқа учун ерини, қўтонини, уйини гаровга қўйган, тужжорлардан ўн минг олтин қарз кўтарган эди... Ватан шаъни бундай ҳирқалардан баланд туради!

Тўпламда том маънода дурдона ҳикоялар

Бадий китоб

«Инсон боласи енгиллиб, енгилганига рози бўлиб кетавериш учун яратилмаган».

Эрнест Хемингуэйнинг «Чол ва денгиз» асаридан

жамланган. Қайси бири ҳақида тўхталишни билмаяпман. Эрнест Хемингуэй ҳикояси ўзи бир олам, Нажиб Маҳфуз қаҳрамонлари ҳам бизга ёт эмас. Михаил Шолоховнинг «Хол» ҳикояси кичик бўлса-да шафқатсиз бир даврни акс эттира олган. Бу ҳикоя якуни қалбингизда симиллаган оғриқ уйғотади.

Сўзимни сеvimли адибим Нодар Думбадзенинг «Хелладос» ҳикоясидан парча билан яқунлайман. Чунки бу парчадан кейин бир сўз қўшиш ортиқчадир!

Ўқиймиз: « – Қандоқ тушунтирсамикин... – деб гап бошлади ниҳоят. – Онам йўқ, ҳатто эслолмайман ҳам. Отам уззукун томорқада ёки тирикчилик ташвишида... Мен кўчада, Венециан кўчасида катта бўлдим... Менинг Ватаним, менинг Элладам бу – Сухуми, кўча, Чалбаш; бу – Кока, Петя, Курлика, Фема, Қора денгиз, кўприк... – У бир ютини олиб давом этди: – Бу – Мида... қолаверса, сен... Миданинг исмини менинг олдимда Янгули биринчи марта тилга олаётгани. Аммо мен Мида – бир абхаз кишига турмушга чиққан грек аёлининг қизи эканини, Сухумида ундан гўзал қиз йўқлигини, Янгули уни яхши кўришини билардим.

– Тушундингми энди?
Аъзойи баданим жимирлаб кетди. Бунақа сўзларни умримда биринчи марта эшитаётгандим.

– Бу нима бўлмаса? – Мен Янгулининг кўкрагини очиб, баланд овозда ўқидим: – Хелладос.

– Бу – нақш, Жамол. Ватан – ичкарироқда, нақд юракнинг ўзида! – Янгули қўлини кўксига қўйди».

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Vatanparvar»

ТАЪЛИМ

“ Борган сари дунё армияси янгича тусга кириб бормоқда. Бугунги ҳарбий хизматчилар учун жисмонан бақувват, жанговар шайликнинг ўзи етарли эмас. Улар юксак маънавиятли, юқори интеллектуал билим соҳиби ҳам бўлиши шарт. Шу маънода юртимиздаги ҳарбий илмий салоҳият дунё Қуролли Кучлари орасида саралар ичра сара бўлишимизда муҳим аҳамият касб этади.

Қуролли Кучлар академиясининг олий ўқув юртидан кейинги таълим институтига кириш имтиҳонлари мобайнида ҳарбий хизматчиларнинг энг саралари танлаб олинди. Мудофаа вазирлиги миқёсидаги муносиб талабгорлар келгусида юқори малакали илмий ва илмий-педагогик кадрларни тайёрлаш ва Қуролли Кучлар илмий салоҳиятини оширишга ўзларининг ҳиссаларини қўшадилар.

Ватан ҳимоячиларининг мазкур имтиҳонга тайёргарлик кўриши учун ҳарбий хавфсизлик, ҳарбий бошқарув ва санъат, таъминот

ҲАРБИЙ ИЛМИЙ САЛОҲИЯТ

Муаллиф суратга олган

турлари ва моддий таъминот кафедраларининг малакали профессор-ўқитувчилари томонидан консультациялар ўтказилди. Имтиҳондан муваффақиятли ўтган ҳарбий

хизматчилардан умумқўшин, артиллерия, моддий-техник таъминоти ва техник таъминоти мутахассислари тайёрланади.

А. ҲОТАМОВ

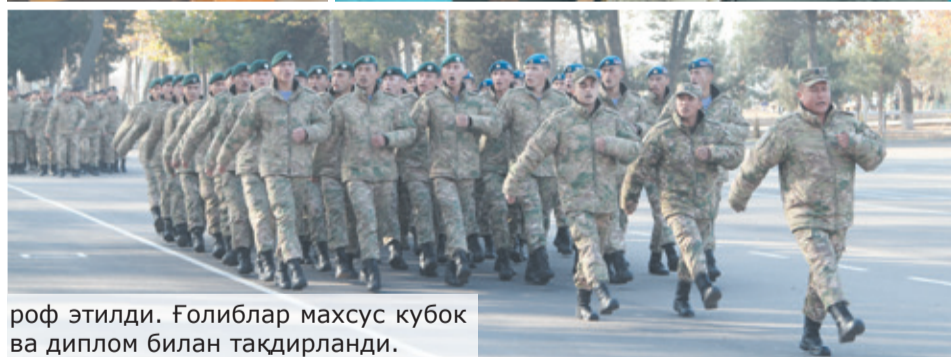
ҚУТЛУҒ САНА

ЮТУҚЛАР ЭЪТИРОФИ, ФАОЛИЯТ ТАҲЛИЛИ

Билим юрти ташкил этилган кун тантанали нишонланди

“ Биргина ютуқни қўлга киритиш учун қанчалаб муваффақиятсизликларни бошдан кечиришга тўғри келади. Барчани шодлантирадиган ғалабага эришиш учун эса қанча қурбонлик талаб қилинади. Шу боис ҳам бугунги кунда кўплаб эътирофларга сазовор бўлаётган Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юрти жамоаси олий ҳарбий таълим муассасаси ташкил қилинган қутлуғ сана тадбирларини ўтганларни хотирлаб, Шон-шараф майдонидаги монумент пойига гулчамбарлар қўйишдан бошлади.

Хотирлаш ва эҳтиром кўрсатиш тадбиридан сўнг ўтказилган саф ва қўшиқ кўрик-танловининг финал босқичида шахсий таркибнинг жанговар руҳи оширилди. Саф майдонидан ҳарбий қўшиқ куйлаб ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг хаёлида ўтмиш ва келажак гавдаланиб, Ватанга садоқати, хизматга шижоати ортаётган бўлса, не ажаб. Ўз ўрнида уларнинг сафдаги ҳаракати, жўровози, қўшиқ куйлашдаги маҳорати баҳолаб борилди. Нуқсонли ўринларда танбеҳ берилиб, намунали жамоалар эъти-

роф этилди. Ғолиблар махсус кубок ва диплом билан тақдирланди.

Шундан сўнг, ўтказилган мини футбол, волейбол, ҳарбийлашган эстафета, арқон тортиш, тош кўтариш, аргимчоқ сакраш, чавандоз жанги, баҳодирлар эстафетаси, узунликка сакраш, турникда осилиб туриш каби бир-биридан шиддатли баҳсларда энг саралар ғолиб бўлди. Уларга олий ҳарбий таълим муассасасининг махсус совғалари топширилди.

Тадбир давомида йиғилганлар эътиборига билим юртининг тарихи ва бугунига бағишланган фильм намоиш этилди. Билим юртининг собиқ курсанти бўлган генерал ва полковниклар, давлат мукофоти соҳибларининг чиқишлари иштирокчиларнинг қалбидаги фахр-ифтихор туйғусини оширди.

Олий ҳарбий таълим муассасасининг бир гуруҳ офицерлари, профессор-ўқитувчилари ва Қуролли Кучлар хизматчилари Фахрий ёрлик ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар.

А. НОРҚУЛОВ

Муаллиф суратга олган

ЭЪТИРОФ

ЭНГ БУЮК ИЛМ ВА САНЪАТ ФИДОЙИЛАРИ

“ Ўзбекистон Қуролли Кучлари давлат музейида Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий клиник госпитали ҳамда Марказий шифохонада хизмат қилаётган ҳарбий тиббиёт ходимларидан бир гуруҳини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Мудофаа вазирлиги ҳамда Тошкент шаҳар бирлашган касабаси уюшмаси қўмиталари ҳамкорлигида ўтказилган тадбирда ҳарбий хизматчиларнинг соғлиғини тиклаш билан бирга йил бошидан буён инсониятни таҳликага солган касаллик – коронавирус балосига қарши метин ирода ва қатъият билан курашаётган шифокор ва тиббиёт ходимларининг машаққатли хизматлари эътироф этилди. Мудофаа вазирлиги бирлашган касабаси уюшмаси қўмитаси раиси истеъфодаги полковник Алишер

Қличев, Тошкент шаҳар бирлашган касабаси уюшмаси қўмитаси раиси Одилжон Настинов мудофаа тизимидаги касабаси уюшмалари фаолияти, ходимларнинг меҳнатини муҳофаза қилиш, кадрларнинг соғлиғини тиклаш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида қисқача маълумот бериб, ҳарбий тиббиёт муассасаларида хизмат қилаётган мутахассисларни касб байрам билан

қутладилар, самимий тилакларини билдирдилар. Ҳозирги мураккаб даврда бор куч-қуввати, билими ва тажрибасини сафарбар этиб келаётган тиббиёт ходимларига фахрий ёрлик, қимматбаҳо совғалар ва гуллар тақдим қилинди.

– «Табобат барча илму санъатлар ичида энг буюк илм ва санъатдир», деган эди машҳур табиб Гиппократ, – дейди тақдирланганлар номидан сўзга чиққан шифокор Муяссархон Нишонова. – Мен бу касбни эгаллаб, одамларга шифо улашиб, фақат раҳмат эшитдим. Бугунги эътироф ва самимий тилаклар руҳимизни кўтарди, одамлар дардига малҳам бўлиш учун бизга куч, илҳом бағишлади.

Фурқат ЭРГАШЕВ

“ Қуролли Кучлар академиясида ўзбек ва жаҳон адабиётининг забардаст намояндаси Мақсуд Шайхзода ҳаёти ва ижодига бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

«БУ ЎЛКАГА ҚАРЗДОРМАН»

Буюк адиб ва шоирларнинг кадр қимматини, бадиий маҳоратдаги устозлик даражасини ўлчайдиган ҳаққоний ва ишончли мезон бу аввало, замон ва кенг китобхон оммаси саналади. Шундай сермашаққат синовни шараф билан адо этган сиймолар қаторида Мақсуд Шайхзоданинг борлиги қалбимизга чексиз ифтихор бағишлайди. Зеро, бу ижодкор нафақат шоир ва драматург, балки адабиётшунос олим ва танқидчи, публицист ва таржимон сифатида ҳам ўзбек адабиётида ўчмас из қолдирди. Халқимизнинг ёзма ва оғзаки адабиёти ҳақида теран ва ўрнатилган бўларли тадқиқотлар олиб борди, фольклор материаллари асосида ўлмас асарлар ёзди. Айниқса, олимнинг Алишер Навоий ижодига доир тадқиқотлари навоийшунослик йўналишида янги босқич бўлди.

Давра суҳбатида сўзга чиққан Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси Ойгул Убайдулло қизи адиб ҳаёти ва ижодига оид шу каби маълумотларни сўзлаб берар экан, бу буюк қалб соҳибининг бошқаларга ўрнатилган бўладиган инсоний фазилатларига ҳам тўхталиб ўтди:

– Мақсуд Шайхзода Ўзбекистонни жон дилдан, улкан муҳаббат билан севарди, ардоқларди. Фикримнинг исботи сифатида унинг Асқад Мухторда сақланиб қолган бир мактубини келтираман. Унда жумладан шундай самимий сўзлари ёзилган эди: «Мен бу ўлкага, унинг одамларига ўла-ўлгунча қарздорман. Борди-ю, бир мўъжиза юз бериб, бир эмас, тўрт умр яшасам, тўртвини ҳам шу она юртимга бағишлаб, кечаю кундуз мадҳини айтардим ва шунда ҳам унинг менга бағишлаган

сахий меҳри учун қарзимнинг мингдан бирини ҳам узолмаган бўлардим. Мен бу ерда маънавий камол топдим. Шу ерда оламни танидим, ҳаётни, инсонни шеърятни севдим...»

Шунингдек, давра суҳбати давомида курсантлар ҳам бу буюк сўз санъаткорининг ижоди, у қолдирган маънавий мерос ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирди. Унинг шеърларидан парчалар ўқишди.

– Мақсуд Шайхзода умр бўйи юксакликка интилиб яшаган инсон, – дейди академиянинг III босқич курсанти Шукрулло Иззатов. – У эзгу туйғулар билан инсонга меҳр-муҳаббат руҳи уфурган ўлмас асарлар яратди, халқига сидқидилдан хизмат қилди. Шу туйғулар унинг номи тарих саҳифаларига мангуға муҳрланди. Тадбир давомида ижодкор ҳақида айтилган фикрлар, келтирилган маълумотлар у ҳақдаги билимларимизни бойитди. Энг асосийси, қалбимизда шундай юртпарвар ватандошимиз билан фахрланиш туйғуси уйғонди.

Севара АБДУЛҲАМИДОВА

ШОИРНИ ХОТИРЛАБ

“ Адабиёт катта майдон. Унда ўрин топиш учун инсонда катта истеъдод бўлмоғи лозим. Шундай катта истеъдод эгаси, ўзбек адабиётига тамал тошларини қўйиб кетган улғу шоирлардан бири, шубҳасиз Ўзбекистон халқ шоири, Ўзбекистон Қаҳрамони Эркин Воҳидовдир. Дарҳақиқат, шоирнинг шеър чашмасидан баҳраманд бўлмаган китобхон йўқ. Унинг китоблари кириб бормаган ўзбек хонадони топилмаса керак. Аслини олганда, шоирнинг ҳар бир асарини ўзига хос – тирик сайёра деб аташ мумкин.

Муаллиф суратга олган

Шундай забардаст шоирни ёд этиш, ижодидан баҳраманд бўлиш мақсадида Чирчиқ олий танк кўмондонлик-муҳандислик билим юртида «Кўхна тарих шодасида битта маржон ўзбегим!» мавзусида маънавий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

Унда Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси бош мутахассиси Зулфия Мансурова, Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоир Зоҳиджон Холов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, Муқимий номидаги Ўзбекистон давлат мусиқали театри актёри Меҳмонали Салимов ҳамда ҳарбий хизматчилар иштирок этишди.

Тадбирда сўз олган шоир Зоҳиджон Холов Эркин Воҳидовнинг ҳаёти ва ижоди, миллатимизга хос бўлган кенг дунёқараши, жаҳон адабиётидан самарали таржималари, қолдирган бой адабий мероси ҳақида сўзлаб берди.

Актёр Меҳмонали Салимов эса шоир қаламига мансуб театрда сахналаштирилган асарлардан парча роль ижро этиб берди. Кўтаринки руҳда ўтказилган тадбирда курсантлар Эркин Воҳидов ижодига мансуб шеърлар ўқиб беришди.

Шоҳсанам НИШОНОВА

БОЛАСИМАН ЎЗБЕКИСТОННИНГ!

“ Миллатимиз келажаги бўлмиш ҳар ўғил ва қизнинг болалик орзуси бор – улғайиб Ватанга, ота-онасига муносиб фарзанд бўлиш. Бунинг учун ёшларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялаб, яхши таълим бериб, болалик орзулари томон қадам ташлашларида ҳар биримиздан муносиб ҳисса қўшиш талаб этилади. Ана шундагина қалбларида юртига садоқат, меҳр-муҳаббат туйғулари жўш урган ёшларимиз билан фахрлана оламиз ва аجدодларимиз анъаналарини давом эттирган бўламиз.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги томонидан жойларда ҳарбий-ватанпарварлик тадбирларини ўтказиш анъанага айланиб бормоқда. Негаки, Ватанни ҳимоя қилишдек муқаддас бурчни ўтаётган юрт посбонлари орасида ҳақиқий қаҳрамонлик кўрсатган, ёшларга намуна бўладиган ҳарбий хизматчилар талайгина. Бундай ҳарбийларимиз бугунги кун ёшларини худди улар сингари Ватанга, ота-онасига муносиб фарзанд бўлишга ундайди.

Пойтахтимиздаги «Миллий» ўйингоҳининг захира майдонида ўтказилган «Боласиман Ўзбекистоннинг!» номли ҳарбий-ватанпарварлик тадбири ҳам келажагимиз давомчилари бўлмиш ёшларимиз учун унутилмас лаҳзаларни тақдим қилди. Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ёшлар агентлиги Чилонзор тумани бўлими ҳамкорлигида ташкиллаштирилган тадбирда Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Миллий гвардия ва Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ҳарбий хизматчилари ёшларга ўз маҳоратларини ва жанговар қурол-аслаҳаларни намойиш этишди. Мактаб ва коллеж ўқувчилари фахрий қоровул ва Миллий гвардия бўлини маси, тажрибали кинологлар, ҳарбий ҳаво-десантчиларининг чиқишларини томоша қилдилар. Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли эса Ватанни мадҳ этувчи куй-қўшиқларни ижро этди.

Тадбир якунида ёшлар учун жанговар қурол-аслаҳалар ва ҳарбий техникалар намойиши уюштирилди. Кўзларида ўт чақнаб, ҳарбий хизматчиларга ҳавас билан боқиб турган ёшлар маълум бир вақт ўзларини Ватан ҳимоячиларидек ҳис қилган бўлишса, ажаб эмас. Негаки, жанговар қурол-аслаҳаларни расманасига ушлаб кўриш, улардан фойдаланиш борасида ҳарбий акаларидан қимматли маълумотларни олиш, автомат, тўппонча, снайпер милтиғи, пулемёт

каби қуроллар ҳамда сапёрлар, алоқачилар, десантчилар, кинологлар, фахрий қоровул бўлини маси билан расмга тушиш – буларнинг барча-барчаси ўғил-қизлар учун ўзгача олам эди.

Ўзини Равшанбек Эшонқулов деб таништирган болакай эса десантчилар ва ҳарбийлар томонидан намойиш этилган қўл жанги ҳамда бошқа жанговар чиқишлардан ҳайратланганлигини яшира олмади.

– Мен ҳам анчадан буён «Каратэ» тўғараги машғулотларига қатнашаман. Бугунги тадбирда ҳарбий акаларим кўрсатган чиқишларни кўриб, уларнинг маҳоратига қойил қолдим. Мен ҳам келажакда улардек ҳарбий хизматчи бўлишим учун ҳали кўп нарсаларни ўрганишим кераклигини англадим. Ўқиш ва машғулотларда ҳар қандай

қийинчилик бўлишига қарамасдан албатта, ҳарбий бўлам. Тўғарақда ўрганганларимни кўрсатиб берсам майлими? – дея каратэ усулларини намойиш қилди.

«Боласиман Ўзбекистоннинг!» номли ҳарбий-ватанпарварлик тадбири чин маънода ўзини Ўзбекистоннинг муносиб фарзандиман, деб биладиган ёшлар учун болалик орзуларининг ушалиши учун туртки берадиган воқелик бўлди.

Асрор РЎЗИБОЕВ

ТААССУРОТЛАРГА БОЙ ЭКСКУРСИЯ

“ Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юрти курсантлари «Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуаси ва «Шон-шараф» давлат музейига экскурсия уюштирди.

Ўзбек халқининг Иккинчи жаҳон уруши йилларидаги шонли тарихини яхлит акс эттирган «Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуаси ва «Шон-шараф» давлат музейи экспозициялари халқимизнинг уруш йилларида кўрсатган мардлик ва матонатини, юксак инсоний фазилатларини тўла намоеън этиши ва шу аснода ёш авлодни она Ватанга садоқат руҳида тарбиялашга улкан ҳисса қўшиши билан муҳим аҳамият касб этади. Боғ олтита босқичга бўлинган бўлиб, ҳар бир босқич ўзига хос кўргазма ва экспонатлари билан томошабинларни ўзига жалб қилади. Курсантлар ҳам ўзига хос тарихий оламни акс эттирган ҳар бир бўлим бўйлаб қизиқиш билан саёҳат қилишди, энг асосийси, саёҳат давомида

улар халқимизнинг буюк ўтмишидан бохабар бўлишди, миллатимизнинг қаҳрамон фарзандларига оид қимматли ва қизиқарли маълумотларига эга бўлишди ва ўтганлар хотирасини ёд этишди.

– «Шон-шараф» давлат музейига қилган саёҳатимиз ҳам таассуротларга бой бўлди. У ердаги экспонатларни томоша қилар эканман, қалбимда шонли тарихимиз, буюк миллатдошларимиз билан фахрланиш ҳисси жўш урди, – дейди курсант Х. Турдиев. – Кўрганларимдан завқландим. Бу ердаги ҳар бир кўргазма жасоратдан сўзлайди. Аждодлар жасорати эса биз авлодлар учун муқаддас ва азиздир.

Г. ТУРСУНБОЕВА

ҲАРБИЙ-ВАТАНПАРВАРЛИК ТАРҒИБОТИ

Тошкент вилояти Зангиота туманидаги 19-умумтаълим мактабида «Эр йигитнинг эр йигитга айтар сўзи таъсирли бўлади» мавзусида тадбир ўтказилди. Унда Тошкент ҳарбий округига қарашли ҳарбий қисм ҳарбий хизматчилари, Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юрти курсантлари ва ўқувчи ёшлар иштирок этди.

Ёшлар қалбида жасорат, мардлик ва шижоат каби фазилатларни шакллантириш, шунинг билан бир қаторда уларда ҳарбийликдек шарафли ва масъулиятли касбга қизиқишини янада ошириш мақсадида ўтказилган тадбир Мудофаа вазирлиги Махсус авария тиклаш бошқармасининг «Импульс» ансамбли томонидан тақдим этилган концерт дастури билан бошланди. Сўнг олий ҳар-

ОРЗУЛАРГА ҚАНОТ БЎЛДИ

бий таълим муассасаси курсантларининг кўргазмали чиқишлари тақдим этилди. Ёшлар бу сахна кўринишларини қандай қизиқиш билан кузатган бўлса, мактаб ҳовлисида намойишга қўйилган артиллерия қурол-аслаҳалари, ўқотар қуроллари, шунингдек, муҳандислик, радиацион биологик муҳофаза уст-бошлар, муҳандис-сапёр уст-бошлари кўргазмасини ҳам шундай ўзгача кайфият билан томоша қилишди.

Тадбир доирасида ҳарбийлар ва ёшлар ўртасида бўлиб ўтган суҳбат янги орзу-истакларнинг

қуртак ёзишига туртки бўлди, десак янглишмаймиз. Деярли барча ўғил-қизларнинг қалбида ҳарбий соҳага бўлган қизиқишнинг кучлилигини бераётган саволларидан ҳам илғаш мумкин. Тадбир меҳмонлари ҳам ёшларнинг истакларидан келиб чиққан ҳолда Қуролли Кучларда амалга оширилаётган ислохотлар, ҳарбий хизматчиларнинг нуфузи, муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ёшларга давлатимиз томонидан берилаётган имтиёзлар тўғрисида, шунингдек, ҳарбий қисмда аскарлар

учун яратилган шарт-шароитлар, имкониятлар ҳақида гапириб, Ватанни ҳимоя қилиш шу юртда униб-ўсган ҳар бир ўғлоннинг муқаддас бурчи эканлигини, Ватан тинч бўлса, юрт обод ва фаровон бўлишини, мамлакат тараққиёт сари юз буришини ҳаётий мисоллар орқали тушунтириб беришди.

Ҳарбий-ватанпарварликни тарғиб этувчи шу каби тадбирлар Тошкент вилоятининг бошқа туманларида ҳам ўтказилди.

Майор Г. ҲОЖИМУРОДОВА

МИНГ МАРТА ЭШИТГАНДАН...

Ёш ўғил-қизларнинг қўлларидаги байроқчаларни завқ билан ҳилпиратишларида уларнинг Ватанга муҳаббати, миллий армиямизга ишончи акс этиб турибди. Ҳарбий хизматчиларнинг қўл жанги бўйича чиқишларини синчков кузатиб, ўзининг хато ва камчиликларини баҳолаётган ўғлонларнинг нигоҳларида Қуролли Кучларимиздан ғурур ҳисси яшрин. Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли хонандалари билан қўшилиб хиргойи қилаётган бўй қизларнинг товушларида ўзбекона ҳаёга ўралган муҳаббат порлайди.

Мудофаа вазирлигининг ташаббуси билан Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институти, Тошкент ҳарбий округи ҳарбий қисмлари, Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли, Ёшлар иттифоқи Тошкент вилоят кенгаши ҳамда Бўка тумани ҳокимлиги ҳамкорлигида «Бўстон» маҳалла фуқаролар йиғини маданият марказида ташкил қилинган ватанпарварлик тадбирида ана шундай ҳисларни кечирдик.

Ҳарбий техника ва қурол-аслаҳалар кўргазмаси, курсантлар томонидан яратилган робототехникалар на-

мойиши ёшлар билан гавжум ватанпарварлик бўлди. Уларнинг қизиқишлари, ҳатто бир-бирларига гал бермай ташки-

лотчиларни саволга тутиши ёшлардаги ҳиссини уйғотди.

Байроғинг баландроқ ҳилпирайверсин, она Ўзбекистоним!

Ҳусниябону ЖЎРАЕВА

ҲУҚУҚИЙ САВОДХОНЛИК

ЁШЛАРНИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ КЕРАК

Мамлакат тараққиётида, давлатнинг ҳар жиҳатдан қудратли бўлишида илм-фан қанчалик мустаҳкам ўринга эга бўлса, ёшларнинг интилишларини қўллаб-қувватлаш, уларнинг ғоя ва ташаббусларини рўёбга чиқариш ҳам шунчалик муҳим аҳамият касб этади. Кейинги йилларда бу борада мамлакат бўйлаб бир қатор амалий ишларга қўл урилмоқда. Бундай эътибордан армия хизматини ўтаб, уйига қайтаётган ёшлар ҳам четда қолмаяпти.

Шу кунларда Мудофаа вазирлиги ҳарбий қисм ва муассасаларида муддатли ҳарбий хизматчилар билан «Тадбиркорлик фаолиятини ташкил қилиш учун кредитлардан фойдаланиш» мавзусида банклар ва молия мутахассислари иштирокида учрашув ва давра суҳбатлари ўтказилмоқда. Алоқачилар ҳарбий қисмида ёшларнинг бизнес ташаббуслари, стартаплари, ғоялари ва лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш ва уларга тегишли тушунчаларни бериш мақсадида Халқ банки ва Ипотека банки мутахассислари билан учрашув бўлиб ўтди. Унда аскарлар ҳарбий хизматдан кейин тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш, унинг тартиб-таомиллари тўғрисида банк ходимларидан ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

– Учрашув самимий мулоқот тарзида ўтди. Қишлоқ хўжалиги, чорвачилик соҳаларида, ёшлар ўртасида спортни ва соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш ва бошқа йўналишлар бўйича тадбиркорлик қилиш борасида кўплаб саволлар бўлди. Демак, ёшларимиз, баъзилар ўйлаганидек, дангаса эмас, уларга етарли шарт-шароитларни яратиб, интилиш ва ташаббусларини қўллаб-қувватлаш керак, – дейди Халқ банкининг Зангиота тумани филиали чакана кредитлар бўйича етакчи мутахассиси Ҳасан Иннатов.

Ф. МЕЛИЕВ

МАФКУРАВИЙ ИММУНИТЕТ

Тошкент вилоятидаги ДХХ Чегара қўшинларига қаршли ҳарбий қисмлардан бирида «Турли диний экстремистик оқимларнинг ғаразли мақсадлари ва ҳарбий хизматчиларда уларга қарши мафкуравий иммунитетни шакллантириш» мавзусида тарғибот тадбири ўтказилди. Тадбирда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг масъул ходими Ихтиёр Абдурахмонов иштирок этиб, мавзу моҳиятини йиғилиш иштирокчиларига тушунтириб ўтди.

«Ҳозирги замонда диний мутаассиб оқимлар ва турли адашган фирқалар томонидан глобал тарғибот ишлари узлуксиз амалга ошириляётганини ҳисобга олиб, фуқароларимизни, шулар қаторида ҳарбий хизматчиларимизни ушбу хавф-хатарлардан огоҳ этиб бориш тобора долзарб аҳамият касб этмоқда», – деди нотик.

Ўтказилган тадбир ҳарбий хизматчиларимизнинг билимларини оширишга ва янада огоҳ бўлишга даъват этди.

Капитан Б. ТИЛАВОВ

ТИЗИМЛИ РАВИШДА АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси томонидан кадрларнинг касб-маҳоратини ошириш юзасидан доимий равишда чора-тадбирлар амалга оширилиб, ҳарбий прокуратура органларида хизмат қилаётган ёш мутахассислар иштирокида тизимли равишда ўқув амалий семинарлар ташкил этиш ҳам яхши анъанага айланган.

Шундай тадбирларнинг навбатдагиси «Прокурор назорати ва суд-тергов фаолиятини такомиллаштириш борасида ҳарбий прокуратура органлари олдига қўйилган асосий вазифалар» мавзусидаги ўқув семинаридир.

Видеоконференцалоқа тарзида ташкил этилган тадбирда ёш ходимлар Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Бош прокуратура масъул ходимлари, Республика Ҳарбий суди судьялари, Ички ишлар вазирлиги Тергов департаменти ва Экспертиза-криминалистика бош маркази мутахассислари ҳамда Мудофаа вазирлиги офицерларининг суд-ҳуқуқ ва мудофаа соҳаларига доир ислохотлар, қонунчилик ва амалиёт билан боғлиқ мавзулардаги маърузаларини тингладилар.

Тадбир якунида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, амалдаги қонунчилик, шунингдек, сўнгги йилларда мудофаа ва суд-ҳуқуқ соҳаларида амалга оширилган ислохотлар, қонунларга ки-

ритилган охириги ўзгартириш ва қўшимчалар, Бош прокурорнинг соҳавий буйруқлари ва Умумҳарбий низомлар бўйича ёш мутахассислардан оғзаки синов қабул қилинди.

Бу каби тадбирлар ҳарбий прокуратура органларида хизмат қилаётган ёш мутахассисларнинг назарий билимлари мустаҳкамланиши, касбий маҳорати такомиллашиши, амалиётдаги фаолиятида юзага келаётган саволларига ечим топиши ва амалий кўникмалари янада бойишига хизмат қилади.

Адлия майори Шахрух ПУЛАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий
прокурорининг ёрдамчиси

ШИДДАТЛИ АХБОРОТ АСРИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 январдаги фармони ва у билан тасдиқланган «Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш концепцияси»да жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириб бориш қонун устуворлигини таъминлаш ва қонунийликни мустаҳкамлашнинг энг муҳим шартларидан бири экани алоҳида кўрсатиб ўтилган бўлиб, бу эса ўз навбатида, жамоатчилик билан алоқаларни таъминлаш ва ҳуқуқий ахборотни етказишга масъул бўлган прокуратура органлари ходимлари зиммасига ўта масъулиятли ва улкан вазифалар юклайди.

Шиддат билан ривожланиб бораётган ҳозирги ахборот асрида соҳага масъул ходимларнинг амалий кўникма ва касбий маҳоратларини мунтазам ошириб бориш ҳар қачонгидан ҳам долзарб масаладир. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси томонидан ҳам қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Хусусан, Қуролли Кучлар академиясида ҳудудий ҳарбий прокуратураларнинг жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот йўналиши бириктирилган ходимлари иштирокида онлайн семинар ўтказилди.

Бош прокуратуранинг жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими, «Ҳуқуқ» газетаси таҳририяти, «Ўзбекистон 24» ТРК, Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти вакиллари соҳага доир долзарб мавзулардаги маърузалари билан иштирок этишди.

Сўзга чиқувчилар ҳуқуқий маданиятни юксалтиришда ҳуқуқий ахборотни аҳоли ва ижрочиларга тезкор етказиш, аҳолининг барча қатламлари вакиллари билан бевосита очик мулоқот қилиш имконини берувчи суҳбат ва учрашувлар ўтказиш, тарғибот тадбирларини замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланган ҳолда амалга ошириш муҳим аҳамият касб этишини таъкидладилар. Шунингдек, бу жараёнларда ҳамда фаолиятга очиклик ва ошкоралик бериш, шаффофликни таъминлаш, ҳуқуқий ахборотни ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари ва ҳарбий пенсионерларга тезкор, халқчил тилда ва усулда етказишда жамоат бирлашмалари, оммавий ахборот

воситалари ва электрон ахборот тармоғи алоҳида ўрин тутишига эътибор қаратилди.

Онлайн семинар давомида мутахассислар томонидан ОАВ, расмий веб-сайтлар ва ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифалар учун ҳуқуқий маданиятни ошириш ва ҳарбий прокуратура органлари фаолиятига ошкоралик бериш билан боғлиқ хабарлар, мақолалар, видеолар ва бошқа маълумотлар тайёрлашда, Қуролли Кучларда қонун ҳужжатлари талабларига риоя этилиши устидан назоратнинг ўзига хос томонларини инобатга олган ҳолда, эътибор қаратиладиган масалалар хусусида атрофлича тушунтиришлар берилди.

Тадбир қизиқарли ва савол-жавобларга бой тарзда ўтди.

Адлия майори Алишер ҚУРБОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий
прокурорининг ёрдамчиси

ЗАФАРЛИ ОДИМЛАР

(Давоми. Боши газетанинг ўтган сонларида)

АРМИЯ СПОРТИ – ЮРТИМИЗ ФАХРИ

Ўзбекистон спортчилари 2011 йилги мавсумда 253 та халқаро мусобақаларда иштирок этиб, 235 та олтин, 229 та кумуш, 325 та бронза, жами 789 та медални қўлга киритишди. Ушбу муваффақиятларнинг қарийб учдан бир қисмига армия спортчилари эришишди. Зеро, мавсумда армия спорт клубининг 316 нафар вакили Ўзбекистон терма жамоаларига жалб этилганди.

АРМИЯ СПОРТЧИЛАРИ УЧУН 2011 ЙИЛГИ МАВСУМ

Мавсумда 51,1 фоизи мамлакатимиз миллий терма жамоаларининг аъзоси бўлган 660 нафардан ортиқ юқори тоифали спортчи Марказий ҳарбий спорт клубида (МХСК) шуғулланди ва ўз маҳоратларига сайқал берди. Уларга 12 нафари Ўзбекистонда хизмат кўрсатган, 30 нафардан ортиғи олий тоифали мураббий даражасидаги 48 нафар мутахассис устозлик қилди.

Армия спортчилари 2011 йилда халқаро ва юртимиз миқёсидаги мусобақаларнинг 380 та олтин, 275 та кумуш, 283 та бронза, жами 938 та медалига сазовор бўлишди. Ўзбекистон ўсмирлар, ёшлар ҳамда миллий терма жамоалари таркибида жаҳон ва қитъа чемпионатлари, «Катта дубулға» ва «Гран-при» туркумига кирувчи йирик халқаро турнирларда иштирок этган МХСК спортчилари бу мусобақаларнинг 76 та олтин, 59 та кумуш, 67 та бронза, жами 202 та медалига эгаллик қилишди. Ваҳоланки, 2010 йилда бу кўрсаткичлар 63 та олтин, 42 та кумуш, 52 та бронза, жами 157 тани ташкил этган эди. Бу 2011 йилги спорт мавсуми МХСК вакиллари учун янада самарали кечганлигидан далолат.

МАЙОР НОРОВ ИККИНЧИ МАРТА ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Таиландда Шарқ яккакурашлари институти ҳамда Халқаро муай-тай федерацияси томонидан 7-Бутунжаҳон шарқ яккакурашлари фестивали ва муай-тайнинг WMF йўналиши бўйича ҳаваскорлар ҳамда профессионаллар ўртасида 8-жаҳон чемпионати ўтказилди. Дунёнинг 50 дан ортиқ мамлақати вакиллари қатнашган жаҳон биринчилигида Ўзбекистон тайбокслари умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади. Бу муваффақиятга МХСК вакиллари ҳам муносиб ҳисса қўшишди, хусусан майор Бахтиёр Норов (71 кг) профессионаллар ўртасида иккинчи марта жаҳон чемпиони бўлди. Унинг жамоадоши Ойбек Тошхўжаев (51 кг) эса ҳаваскорлар ўртасидаги баҳсларда дунё биринчилиги ғолибига айланди.

ОСИЁ ГРАН-ПРИСИДАН МЕДАЛЛАР ШОДАСИ

Хитойнинг Жейсинг, Куншан ва Сучжоу шаҳарларида Осиё энгил атлетика федерациясининг (ААФ) Гран-при туркумидаги уч босқичли мусобақалари ўтказилди. Унда юртимиз энгил атлетикачилари ҳам муваффақиятли иштирок этишди. Қўлга киритилган 16 та медаллар шодасининг 10 тасига армия спортчилари сазовор бўлишди.

Спортчиларимиз орасида энг яхши натижаларга қисқа масофага югуриш бўйича халқаро тоифадаги спорт устаси Гўзал Хуббиева эришди. У Осиё Гран-присининг барча уч босқич мусобақаларида 100 метрлик маррани биринчи бўлиб кесиб ўтди ва 3 та олтин медални қўлга киритди. МХСКнинг иқтидорли спортчиси Светлана Радзивил Сунжжоуда

5.70 метр баландликни забт этганди.

Армия спорт клуби вакили кичик сержант Анна Сидорова 800 метрга югуриш бўйича Жейсинг шаҳрида ўтказилган мусобақада 2:02.38 дақиқа натижа кўрсатиб, маррага иккинчи бўлиб етиб келди. Куншан шаҳридаги мусобақада эса 2:03.93 дақиқа натижа кўрсатди ва яна Гран-прининг кумуш медали билан тақдирланди. У Сучжоу шаҳрида ўтказилган учинчи босқич мусобақаларида ҳам иккинчи ўринни эгаллади. МХСКнинг яна уч нафар вакили – кичик сержант Анастасия Журавлёва, Александра Котлярова ва Анастасия Прошкина ҳам Гран-прининг барча уч босқичли баҳсларида иштирок этиб, совриндорлар сафидан жой олишди.

«ЗАМОНАМИЗНИНГ ЭНГ КУЧЛИ ДЗЮДО УСТАСИ»

Армиямиз спортчилари 2011 йил поёнида мамлакат ва халқаро миқёсдаги мусобақаларда муносиб қатнашиб, Қуролли Кучларимизнинг 20 йиллик тўйини спорт майдонларида қўлга киритилган ажойиб муваффақиятлари билан қарши олишга ҳаракат қилишди. Бу борада катта лейтенант Ришод Собиров барчани орта қолдирди. У 2011 йилги мавсумни январь ойида Боку шаҳрида ўтказилган Халқаро дзюдо федерациясининг «Мас-

1.88 метр баландликдан ошиб тушиб, учинчи марта Гран-прининг олтин медалига сазовор бўлди. Зеро, у Жейсинг шаҳрида 1.88 метр, Куншанда эса 1.91 метр натижа кўрсатиб, Осиё Гран-присининг биринчи ва иккинчи босқич баҳсларида ҳам ғолиб чиққанди. Нафақат МХСК, балки дунёнинг етакчи спортчиларидан саналган кичик сержант Леонид Андреев Куншанда лангарчўпда сакраш бўйича 5.30 метр баландликдан ошиб тушиб, бу борада Осиё қитъасининг барча вакиллари ортада қолдирди. Ваҳоланки спортчимиз 2009 йили Франция ва Польшада ўтказилган Халқаро энгил атлетика федерациясининг (IAAF) Гран-при мусобақаларида

МХСК СПОРТЧИЛАРИНИНГ 2011 ЙИЛГИ НАТИЖАЛАРИ								
№	Спорт тури	Мамлакат миқёсида			Халқаро майдонда			
		Олтин	Кумуш	Бронза	Олтин	Кумуш	Бронза	
1	Баскетбол	1	1	1	0	0	0	
2	Бокс	2	1	3	8	5	10	
3	Велоспорт	29	33	40	0	0	0	
4	Дзюдо	11	4	12	9	8	11	
5	Энгил атлетика	107	89	57	8	5	6	
6	Кураш	2	4	5	0	4	6	
7	Мерганлик (ўқ от.)	21	21	17	0	1	1	
8	Оғир атлетика	7	4	10	2	3	3	
9	Сув тўпи	3	0	0	0	1	0	
10	Таэквондо	2	2	5	2	1	2	
11	Теннис	7	7	11	7	3	1	
12	Трамполин	0	0	0	0	0	1	
13	Шарқ яккакурашлари	Армрестлинг	17	9	5	7	8	6
		Кикбоксинг	3	3	1	0	0	0
		Муай-тай	6	2	0	3	3	1
		Қўл жанги	28	3	3	16	5	6
14	Эркин кураш	17	9	15	4	0	6	
15	Эшкак эшиш (байдарка ва каноэ)	13	6	10	1	4	1	
16	Юнон-рум кураши	28	18	21	9	8	6	
Жами медаллар:		304	216	216	76	59	67	
		736			202			
938								

терс» халқаро турнирида зафар қозониш билан бошлади. Сўнг Парижда ва Москвада ўтказилган мукофот жамғармаси 150 минг долларлик «Judo Grand Slam» туркумидаги халқаро турнирларда совриндор бўлди. Юлдузимиз порлоқ давридаги энг муҳим ютуқ – 2011 йилнинг август ойида Францияда ўтказилган жаҳон чемпионатидаги ғолиблиқдир. Армия спорт клуби вакили Парижда Людовик Чаммартин (Швейцария), Херман Зунгран (Буркино-Фасо), Фелипе Китадаи (Бразилия), Илгар Мушкиев (Озарбайжон), Жин Вон Ким (Жанубий Корея) ва Хироаки Хироакини (Япония) мағлуб этиб, ўз фаолияти давомида иккинчи марта жаҳон чемпиони бўлди, IJF (Халқаро дзюдо федерацияси) рейтинг таснифида ҳам асосий рақобатчиларини

катта фарқ билан ортда қолдирди. Жаҳон чемпионати арафасида Халқаро дзюдо федерациясининг 60 йиллик тантаналари ўтказилди ва унда Ришод Собиров «Замонамизнинг энг кучли дзюдо устаси», унинг устози Андрей Штурбабин эса «Энг яхши мураббий» деб эълон қилинди.

Ўзбекистон Шарқ яккакурашлари ва жанг санъатларини ривожлантириш маркази ҳам 2011 йилги спорт мавсуми якунлари бўйича катта лейтенант Ришод Собировни юртимиз миқёсида «Йилнинг энг яхши спортчиси» деб эълон қилди. У каноэчи Вадим Меньков билан бирга 2010 йили ҳам мамлакатимизнинг энг яхши спортчиси бўлганди.

МАВСУМНИНГ ЭНГ ЯХШИ НАТИЖАЛАРИ СОЛНОМАСИ

ЯНВАРЬ

Хитойда оғир атлетика бўйича халқаро турнир ўтказилди. Унда терма жамоамиз аъзоси Руслан Нуриддинов кумуш, армия спортчиси Муҳаммад Беғалиев бронза медалга сазовор бўлди.

ФЕВРАЛЬ-МАРТ

Франция пойтахти Париж шаҳрида ўтказилган дзюдо бўйича «Катта дубулға» турнирида МХСК вакили кичик сержант Хуршид Набиев бронза медални қўлга киритди.

Германияда ўтказилган бокс бўйича халқаро турнирда юртимизнинг беш нафар, жумладан армия спорт клубининг уч нафар чарм қўлқоп устаси шоҳсупага кўтарилди – лейтенант Элшод Расулов (МХСК) ва Фазлиддин Ғойибназаров (МХСК) кумуш, лейтенант Аббос Атоев (МХСК) эса бронза медал билан тақдирланди.

Таэквондонинг ВТФ йўналиши бўйича Гамбург шаҳрида ўтказилган турнирда МХСК вакиллари Дмитрий Ким ва Акмал Эргашев бронза медални қўлга киритишди.

АПРЕЛЬ

Абу-Даби шаҳрида дзюдо бўйича Осиё чемпионати ўтказилди. МХСК вакиллари кичик сержант Рамзиддин Сайидов олтин, Фармон Қобулов бронза медалга сазовор бўлди.

Бангкок шаҳрида енгил атлетика бўйича ўтказилган халқаро турнирда терма жамоамиз аъзолари биттадан олтин ва кумуш ҳамда 2 та бронза медални қўлга киритишди. Ушбу совринларнинг ярмига армия спортчилари эришишди.

МАЙ

Москва шаҳрида дзюдо бўйича йирик халқаро турнир бўлиб ўтди. Унда қатнашган кичик сержант Рамзиддин Сайидов (МХСК) бронза медални қўлга киритди.

Польшада байдарка ва каноэда эшак эшиш бўйича жаҳон кубоги учун дастлабки босқич баҳслари ўтказилди. Ҳамюртларимиздан В.Меньков олтин, Г.Кочнев (МХСК), С.Мирбеков, М.Медетов (МХСК) ва М.Ҳожиев бронза медалга эгалик қилди.

ИЮНЬ-ИЮЛЬ

Украинада ўтказилган бокс бўйича халқаро турнирда лейтенант Аббос Атоев ва лейтенант Элшод Расулов кумуш медал соҳибига айланишди.

Японияда енгил атлетика бўйича Осиё чемпионати ўтказилди. Ҳамюртларимиздан Г.Хубиева олтин, С.Радзивил ва В.Канатова кумуш, армиямиз спортчиси И.Зайцев эса бронза медални қўлга киритди.

Қозоғистонда сув полони бўйича ўтказилган халқаро турнирда негизини армия спортчилари ташкил этувчи Ўзбекистон терма жамоаси бронза медалга сазовор бўлди.

АВГУСТ-СЕНТЯБРЬ

Бокс бўйича Осиё чемпионати Жанубий Корея мезбонлик қилди. Негизини армия спортчилари ташкил этувчи мамлакатимиз терма жамоаси аъзолари битта олтин ва 3 та бронза медални қўлга киритишди.

Таиландда оғир атлетика бўйича ўтказилган қитъа чемпионатида юртошларимиз 2 та олтин, битта кумуш ва 2 та бронза медални қўлга киритишди. Ушбу муваффақиятга армия вакиллари ҳам муносиб улуш қўшишди.

Дунёнинг 70 та давлати вакиллари иштирокида пойтахтимизда ўтказилган муай-тай бўйича жаҳон чемпионатида негизини армия спортчилари ташкил этувчи Ўзбекистон терма жамоаси умумжамоа ҳисобида 1-ўринни эгаллади.

ОКТАБРЬ

Озарбайжон пойтахти Боку шаҳрида бокс бўйича жаҳон чемпионати ўтказилди. 132 мамлакатнинг 738 нафар боксчилари ўртасида 10 та вазн тоифаси бўйича ўтказилган ринг жангларида 4 нафар вакилимиз чорак финалгача муваффақиятли жанг қилди ва XXX ёзги Олимпиада ўйинларига йўлланма олди. Чорак финалгача рақибларини ҳисобда катта фарқ билан мағлуб этган лейтенант Элшод Расулов (81 кг) ярим финалда қозоғистонлик Одил Ниёзимбетовга 11:9 ҳисобида имкониятни бой бериб қўйди ва чемпионатнинг бронза медал билан тақдирланди. Армия спортчиси Жасурбек Латипов (52 кг) ҳам ярим финалда Европанинг амалдаги чемпиони уэльслик Эндрю Селбига 15:21 ҳисобида имкониятни бой бериб, бронза медал билан кифояланди.

Данияда кечган трамполин бўйича жаҳон кубоги баҳсларида МХСК вакиллари Екатерина Хилько ва Анна Савкина бронза медал соҳиб бўлишди.

Таркибида армия спортчилари ҳам бўлган сув полони бўйича Ўзбекистон терма жамоаси Индонезияда ўтказилган Осиё чемпионатида 2-ўринни эгаллади.

НОВАБРЬ-ДЕКАБРЬ

Тошкентда оғир атлетика бўйича Осиё кубоги баҳслари ўтказилди. Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари 2 та олтин, битта кумуш ва 3 та бронза медалга сазовор бўлишди. Муваффақиятда армия спортчиларининг ҳам муносиб улуши бор.

Халқаро дзюдо федерацияси (IJF) 2011 йилги мавсумни сарҳисоб қилиб, янги рейтингни эълон қилди. Юртимизнинг 6 нафар, армиямизнинг 3 нафар спортчиси IJF рейтингига кучли 16 таликлар сафидан ўрин олди ва «Мастерс» халқаро турнирида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

2011 йили МХСКнинг 9 нафар вакили олимпия лицензиясига эга бўлди, яна 31 нафари йўлланма учун курашиш имкониятига эга ҳолда мавсумни якунлади. Армия спортчилари ушбу мавсумда мамлакатимиз ички мусобақаларининг 304 та олтин, 216 та кумуш, 216 та бронза, жами 736 та медалига сазовор бўлишди.

Мавсум якунида армиямиз маҳоратли спортчилари ва уларнинг мураббийлари Марказий офицерлар саройида шарафланди. Энг фаол спортчилар ва мураббийларга Мудофаа вазирининг эсдалик нишони, қимматбаҳо совға ва пул мукофотлари топширилди.

(Давоми газетанинг келгуси сонларида).

Расул ЖУМАЕВ,
«Vatanparvar»

ЎҚ ОТИШ ТАЙЁРГАРЛИГИ

Аниқ белгиланган нишонни мўлжалга олишга кўпчилик кўниккан. Масофанинг узоқ-яқинлигига қараб, бу вазифани уддалай олади. Кутилмаганда пайдо бўладиган ҳаракатланувчи нишонни-чи?! Ҳарбий хизматчилар учун бундай нишонларни турли узоқликларда мўлжалга олиш қийин иш эмас. Гап спорт мусобақалари ҳақида кетяпти.

ҲАРАКАТДАГИ НИШОН ИШТИРОКЧИЛАРИНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Ўзбекистон ўқ отиш федерациясининг ўқ отиш ва стенда отиш мажмуасида бўлиб ўтган стенда отиш спорт тури бўйича Ўзбекистон кубогида турли ёш тоифасидаги спортчилар ўзларининг бу борадаги маҳоратини синаб кўрдилар.

Ватан ҳимоячилари унда кузатувчи сифатида қатнашишди. Ишонч билан айтиш мумкинки, ўқ отиш федерацияси билан ҳамкорликда ташкил қилинган ушбу чемпионат Мудофаа вазирлиги қўшинларида стендан ўқ отиш спорт турини ҳарбий-амалий спорт тури сифатида ривожлантириш

ва оммалаштириш йўлида муҳим қадамлардан бири бўлди. Ўрта Чирчиқ туманида мавжуд бўлган спорт ва техник база ҳарбий мутахассисларни ўқ отиш тайёргарлиги бўйича тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини оширишнинг аниқ бир тизими равишда олиб борилиши ҳамда йўлга қўйилиши имконини беради.

Абдулла ЎКТАМҚУЛОВ

ОГОҲЛИК

“ Сўнги кунларда оммавий ахборот воситалари орқали ис газидан юртимиз фуқароларининг, ҳатто бутун бир оилаларнинг заҳарланиб, қурбон бўлаётганлиги тўғрисида турли ўта нохуш хабарлар тарқалмоқда. Бундай бахтсиз ҳодисаларнинг юз беришига, авваломбор, ўзимизнинг бепарволигимиз, хавфсизлик қоидаларига амал қилмаслигимиз, турли қўлбола ва носоз иситиш ускуналаридан фойдаланишимиз сабабдир.

Ис газидан (CO) рангсиз, ҳидсиз заҳарли бирикма. Табиий газ, ёқилғи, кўмир, ўтин чўғлари тўлиқ ёнмаслиги оқибатида ҳосил бўлади. Тутун таркибида 3 фоизи, ишланган газда 13 фоизи, портловчи газлар таркибида эса 50–60 фоизгача ис газидан бўлади. Унинг таркибида темир моддаси бўлиб, нафас олиш ферментини парчалайди. Заҳарланиш оқибати: организмда углерод ва оксил алмашинуви, кислород етишмаслиги оқибатида эса марказий асаб тизими фаолияти бузилади, асидоз аломатлари юзага келади, бош мияда босимнинг ошиши кузатилади.

РАНГСИЗ, ҲИДСИЗ ЗАҲАРЛИ БИРИКМА!

Агарда ис газидан заҳарланиш ҳодисаси юз берса:

- заҳарланган кишини зудлик билан тоза ҳавога олиб чиқиш;
- нафас олиши тўхтаб қолганда, сунъий нафас бериш (*бемор мустақил нафас олгунга қадар ёки биологик ўлим аломатлари пайдо бўлгунча давом эттириш*);
- баданни ишқалаш, оёқларга иситиш мосламаларини (*грелка*) қўйиш лозим;
- заҳарланиш оқибатларини тугатиш учун қисқа вақт нашатир спирт буғларини ҳидлатиш (*нашатир спирти бемор бурнидан камида 1 см узоқликда шимдирилган пахта ёки доқада бўлиши шарт, акс ҳолда спиртни ўткир ҳиди беморни паралич ҳолатига олиб келиши мумкин*).

Юқоридагиларни инobatга олган ҳолда, шахсий таркиб орасида бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида масъул мансабдор шахслар томонидан тизимли равишда бўйсунувчилари ис-тиқомат қиладиган хонадонларига ташрифлар уюштириб, улар томонидан электр энергияси ва табиий газдан фойдаланишда хавфсизлик қоидаларига амал қилинишини назорат қилиниши ҳамда тарбиявий ва мафкуравий ишлар тадбирлари доирасида тунги вақтларда хонадонларни иситишда носоз ускуналарга уланган табиий газдан фойдаланмаслик, электр энергияси ва газ ускуналарини фақатгина сертификатга эга бўлган мутахассислар томонидан таъмирланиши тўғрисида тушунтириш ишлари олиб борилиши муҳимдир.

Огоҳ бўлинг ҳамда ўзингиз ва яқинларингиз соғлиғини асранг.

Р. ИСМАГИЛОВ,
Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси бўлим етакчи мутахассиси

ТАТИБ КЎРИБ ҲАМ ЗАҲАРЛАНИШ МУМКИН

“ Аҳоли ўртасида хонадон шароитида тайёрланган, сифати кафолатланмаган консерва маҳсулотларини истеъмол қилиш оқибатида овқатдан заҳарланишнинг энг оғир тури – ботулизм касаллиги учраб туради. Ботулизм токсини заҳарланган озиқ-овқат маҳсулотлари билан бирга ошқозонга тушади, қонга шимилиб, организмга тарқалади. Ботулинотоксин овқат билан одам организмга тушганида, асаб тизимини қаттиқ зарарлайди.

Ботулизм касаллиги [лот. botulus – кол-баса] – Clostridium botulinum бактериялари билан ифлосланган овқатлар истеъмол қилинганда юзага келади. Ботулизм қўзғатувчилари табиатда кенг тарқалган бўлиб, чидамли (*спорали*) ва чидамсиз (*вегетатив*) хиллари учрайди. Споралари ташқи муҳитда йиллаб сақланиши мумкин; споралар туپроқдан сув, мева, сабзавот, озиқ-овқат, ем-хашакка ўтади, кейин одам ва ҳайвонлар ичагига тушиб, сўнгра нажас билан ер юзига тарқалади. Ботулизм микроби фақат анаэроб (*ҳавосиз*) шароитда ривожланади. Улар ана шу шароитда кучли заҳар (*экзотоксин*) ҳосил қилади. Касаллик асосан озиқ-овқат яъни алиментар йўли билан юқади ва турли ёшдаги одамлар касалланади.

ланган, сифати кафолатланмаган мева-сабзавот консервалари, дудланган гўшт ва балиқ маҳсулотларини сотиб олишдан олдин уларнинг сифатини кафолатловчи сертификатини сўраш мақсадга мувофиқдир. Мева ва сабзавотлардан тайёрланган консерва банкларини очишдан олдин уни чайқамасдан, яхшилаб кўздан кечирингиз, яъни банкадаги суюқликнинг тиниклигига, маҳсулотнинг эзилмаганлигига эътибор бериш лозим ва шуни эсда тутиш керакки, айрим ҳолларда ботулизм билан зарарланган консерва маҳсулотларининг ташқи кўриниши ва таъмида деярли ўзгариш кузатилмайди. Консерва банкаси қопқоғи кўтарилган, очилиб кетган, таъми ўзгарган бўлса, бундай маҳсулотни истеъмол қилмаслик керак. Унутманг, ҳатто татиб кўриш орқали ҳам заҳарланишингиз мумкин.

Ҳозирги вақтда консерва маҳсулотларини тайёрлаш корхоналарида зарурий технологик жараёнларнинг амалга оширилиши натижасида ботулизм касаллигининг юзага келиши йўқолган. Чунки у ерда маҳсулотлар автоклавларда 120°C ортиқ ҳарорат даражасида стерилизация қилиниб, натижада ботулизм бактерияларининг вегетатив ҳужайралари, заҳарли токсин ва споралари нобуд бўлади. Уй шароитида консерва маҳсулотлари тайёрлашда бериладиган иссиқлик даражаси 100°C дан ошмайди, банкларни герметизация қилиш эса ботулизм токсинларининг, спора ва вегетатив ҳужайраларининг кўпайиши учун қулай шарт-шароитларни келтириб чиқаради. Шу туфайли уй шароитида касаллик қўзғатувчилари учун қулай озуқа муҳити ҳисобланган гўшт, балиқ, сабзавот ва мевали консервалар тайёрлаш тавсия этилмайди.

Заҳарланган одамда касаллик белгиларини икки соат ёки 8-10 кундан кейин ҳам кузатиш мумкин. Беморда ҳолсизлик, кўнгул айниши, қусиш, қорин соҳасида оғриқ пайдо бўлиши, бир жисм кўзига иккита бўлиб кўриниши (*диплопия*) кузатилади. Шунингдек, у ютиш ва гапиришда қийналади. Бўйин ва оёқ мушаклари заифлашиши касалликнинг клиник белгиларидир. Агар ўз вақтида токсинга қарши махсус даволаш муолажалари қўлланилмаса, бемор токсин таъсирида 2-3 кун ичида вафот этиши мумкин. Ботулизм касаллигига чалинмаслик учун уй шароитида консерва маҳсулотлари тайёрлашда уйдан тайёрланган консерваларни истеъмол қилмаслик, бозорлар ва аҳоли гавжум жойларда фуқаролар томонидан сотилаётган, номаълум шароитда тайёр-

Тиббий хизмат майори М. ЯРАЛОВА,
тиббий хизмат капитани А. ИБРАГИМОВ,
Мудофаа вазирлиги санитария-эпидемиология назорат маркази санитария-гигиена бўлими

“ 9 декабрь – Ўзбекистон Республикаси «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонуни қабул қилинган кун. Ушбу қонун табиий муҳит шароитларини сақлашнинг, табиий ресурслардан оқилона фойдаланишнинг ҳуқуқий, иқтисодий ва ташкилий асосларини белгилаб беради. Қонуннинг мақсади инсон ва табиат ўртасидаги муносабатлар уйғун мувозанатда ривожланишини, экология тизимлари, табиат комплекслари ва айрим объектлар муҳофаза қилинишини таъминлашдан, фуқароларнинг қулай атроф-муҳитга эга бўлиш ҳуқуқини кафолатлашдан иборатдир.

ЭКОЛОГИК ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ

Ҳарбий хизматчилар томонидан экология фанини ўрганишнинг ўзига хос хусусиятлари мавжуд бўлиб, улар кўшинларнинг жанговар шайлиги ва тайёргарлигини таъминлашдаги комплекс вазифаларнинг объектив фаолиятини, уларнинг жойлашув нуқтадаги умумий экологик ҳолатнинг салбий таъсирини, тинчлик шароитида ҳарбий тизим элементлари ва жанговар ҳолатга келтириш ҳаракатларида атроф-муҳит экологик мувозанатини бузишнинг ўзига хослигини ўрганишдан иборат. Нафақат саноат чиқиндилари, қолаверса, ҳарбий қисм кундалик фаолияти натижасида табиатнинг ифлосланиши ҳам экологик муаммоларга олиб келади. Чунки бу одамларнинг яшаши учун зарур бўладиган умумий биологик шарт-шароитни ёмонлаштиради. Шундай экан, ҳар бир ҳарбий қисм мансабдор шахслари экологик хавфсизлик мажбуриятларини сидқидилдан бажариб содир бўлган экологик муаммоларни бартараф қилиш бўйича ўз вақтида, тезкор ҳаракатлар олиб борсалар, бўлажак экологик муаммоларнинг олдини олиш, келажак авлодга мусаффо табиатни инъом этиш каби долзарб бурчини адо этган бўладилар. Ўзбекистон Республикасининг «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонуни юқорида кўрсатилган муаммоларни бартараф этишда алоҳида ўрин тутди. Ушбу қонунга (*4-модда*) асосан, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги олий ҳарбий ўқув муассасаларида экология фани ўқув дастурига киритилиши ҳарбий қисмларда экологик муаммоларнинг олдини олишда ва мансабдор шахслар томонидан экологик хавфсизлик бўйича ўз мажбуриятларини самарали бажаришларида катта роль ўйнайди.

Шерзод ХОЛМИРЗАЕВ,
Мудофаа вазирлиги Таъминот департаменти бўлим бош мутахассиси.
Гулҳумор ЗАКИРОВА, Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида фаолият кўрсатаётган ходимларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш маркази бош мутахассиси

МУДОФААГА КЎМАКЛАШУВЧИ «ВАТАНПАРВАР» ТАШКИЛОТЛАРИДА

РЕКЛАМА ҲАҚИДА

АМАЛИЙ ҲАМКОРЛИКНИНГ ИЖОБИЙ НАТИЖАСИ

“ Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти Хоразм вилояти кенгаши мутасадди раҳбарлари билан боғланиб, оммавий касб мутахассисларини тайёрлаш ҳамда спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантириш борасида самарали фаолият юритаётган ташкилотлар ҳақида сўраганимизда, улар ҳурмат билан Ғафур Рўзимов раҳбарлигидаги Тўпроққалъа туман ўқув-спорт техника клубини (УСТК) тилга олдилар.

Чиндан ҳам бугун ёшларни она Ватанга садоқат руҳида тарбиялаш, уларни ижтимоий фойдали ҳамда оммавий ватанпарварлик ишларига жалб этишни ўз олдларига мақсад қилиб қўйган туман УСТК аъзолари ўзларидаги тадбиркорлик ва ишбилармонлик қобилиятларини тўла намойиш этишмоқда. Ташкилот жамоасининг бир ёқадан бош чиқариб фаолият олиб бораётганлиги муваффақиятлар омили бўлмоқда. Тўғри, иш жараёнида айрим қийинчиликларга ҳам рўбарў келинади. Лекин ҳамжиҳатлик билан қилинган меҳнат ўз самарасини бериши, шубҳасиз.

– Ўқув жараёнлари айна пайтдаги пандемия шароитидан келиб чиққан ҳолда ташкил этилмоқда, – дейди УСТК бошлиғи Ғафур Рўзимов. – Бу борада «АИС-Ватанпарвар» электрон ўқув қўлланмаси ва бунинг асосида ишлаб чиқилган ягона тест дастури дарс машғулотларини масофадан онлайн олиб бориш имкониятини бермоқда. Мавжуд синфхоналаримиз замон талаблари асосида жиҳозланган. Тингловчиларимиз амалий машғулотларни замонавий ўқув автомобилларида амалга оширмоқдалар. Шу боис ҳам ташкилотнинг муҳим йўналишларидан бири оммавий касб ходимларини тайёрлаш ишлари ҳам муваффақиятли олиб борилмоқда. УСТКда айна пайтда «В», «ВС» тоифали ҳайдовчилар тайёрланмоқда.

Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти Хоразм вилояти кенгаши тасарруфидаги Тўпроққалъа тумани ўқув-спорт техника клуби жамоаси барча «ватанпарвар»чиларини 23 ноябрь – «Ватанпарвар» куни билан табриклаб, ҳамкасбларга ишларида омад, шахсий ҳаётларида муваффақият, ўзларига сиҳат-саломатлик тилайди.

Бугунги кунга келиб, бу ерда юқори малакали, кўп йиллик иш тажрибасига эга ўқитувчи ва амалий бошқаришни ўргатувчи-усталар талайгина. Уларнинг тажрибасидан унумли фойдаланиш натижасида машғулотлар самарадорлиги ошиб, бўлажак ҳайдовчиларга автомобилларни моҳирлик билан бошқариш сир-асрорлари сифатли ўргатиляпти.

Тўпроққалъада ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш билан бир қаторда, уларни жисмонан соғлом қилиб тарбиялашга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунинг учун ҳам ҳаво милтигидан ўқ отиш, ёзги биатлон, авиамодель ҳамда дуатлон каби спортнинг техник ва амалий турларидан секциялар фаолият юритмоқда.

Айна пайтда УСТК аъзолари фаолият кўламини кенгайтириш мақсадида кўплаб давлат ва жамоат ташкилотлари билан яқин ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйган. Бу амалий ҳамкорлик ўз навбатида ижобий самара бермоқда.

Акбар АЛИ

ЖАСОРАТ ЛАВҲАЛАРИ

ЎЗБЕКНИНГ АРСЛОН ҲАМ ҲАМ

(ВОКЕИЙ ҲИКОЯ)

1943 йил, жанг майдони. Фашистларга қарши олиб борилаётган жанговар ҳаракатлар авжида. Қаҳратон қиш. Табиат ҳам душманга қарши тургандек, бор важоҳатини ишга солган. Қор бўрони ярадор йўлбарсдек ўқира, кўз очиргани қўймасди. Узоқ чўзилган қишнинг қаҳри аскарлар учун ўзига хос матонат синови эди. Иссиқ ўлкада вояга етган Боис Эргашев каби йигитларнинг бу синовни енгиб, душманга қарши туриши осон эмас. Аммо ҳаёт-мамот остонасида фашистлар билан юзма-юз туриш, босқинчиларга бўлган нафрат жангчиларга бардош, сабот ва жасорат туйғуларини бахш этарди.

ҲАҚИҚИЙ АСКАРЛИК СИНОВИ

Жанг аёвсиз давом этмоқда. Фашистлар қўшинларимиз позициясига тўп билан ҳамла қилгач, автоматчиларини ишга солди, кўзи қонга тўлган босқинчилар бостириб кела бошлади. Жанг майдони ярадорлар билан тўла. Оддий аскар Боис Эргашев командирнинг буйруғига кўра, фельдшер Петров билан бирга ярадор жангчиларга ёрдам бермоқда. Кутилмаганда оқодан келган хабар уни эсанкиратиб қўйди: «Катта лейтенант Поликарпов яраланди». Бундай қалтис вазиятда командирнинг сафдан чиқиши хавф устига хавф дегани. Буни яхши тушунган Боис ўқ ёмғири остида шериги билан ўша томонга шошилди. Командирни хавфсиз ерга олиб чиқиб, ярасини боғладилар ва зудлик билан окопга қайтишди. Вақт ғанимат, душман автоматчиларига қарши туриш лозим. Ғалабани таъминлаш шарт. Йўқса, ҳалок бўлганлар ва ярадорлар сони яна ортади.

Эргашев турган окопнинг чап томонида моҳир пулемётчи Гадаёров қуролини тинмай «сайратиб», душманни обдон «сийламоқда». Шу томондан келаётган босқинчиларни бош кўтаришга йўл бермаяпти. Бирдан унинг пулемёти жим қолди. Қор ичидан паноҳ топган фашист автоматчиларига жон кирди, хужумга ўтди. Боис Гудаяров позицияси томон эмаклаб кетди. Ортдан санитар сумкаси билан Петров йўл олди. Тез ҳаракат қилинмаса пулемётчи кўп қон йўқотади, вақт бой берилади. Бунинг учун эмаклаш эмас югуриш зарур. У шундай қилди, ортиндан шериги. Бироқ оғир яраланган жангчини тезлик билан окопдан олиб чиқиш мушкул. Телбаларча бақираётган немислар яқинлашиб қолган. Шунда Боис Петровга «сен унинг ярасини боғла», деди-ю ўзи автоматга ёпишди. Яна сайрай бошлаган автомат билан фашистларни «меҳмон» қила бошлади. Ҳайқириб келаётган босқинчиларнинг уни ўчди, қор қовлаб ер бағрига чекинди...

Хужум тўхтатилди, душман қораси кўринмай қолди. Шундай бўлса-да, Эргашев совуқ жимликни бузиб, пулемётдан ўқтин-ўқтин ўт очиб турди. У нафасини ростлаб, пешонасидан оқаётган терни артар экан, енгил тин олди. Узининг жангчи бўлиб тобланганини илк бор ҳис қилди.

ИМКОНСИЗЛИК АЛАМИ

Қўмондонлик Боис Эргашев хизмат қилаётган эскадронга янги топшириқ юклади. Разведкачиларимиз душманнинг ўрмон томонга чекиниб, ўша ерга мустаҳкам ўрнашиб олиш ниятида эканлигини маълум қилди. Вазифа немисларни ўрмонга яқинлаштирмай, очиқ майдонда тормор қилиш.

Бир гуруҳ отлик аскарларимиз ўрмонга кириш учун жадаллик ила ҳаракат қилаётган немис автоматчиларининг устига от солиб қира бошлади. Боис ҳам оти билан лочиндек учиб, сойдан тепаликка кўтарилди. От жиловини тортиб атрофни кузата бошлади. Пичан ғарамига тўла кенг майдоннинг қаеридадир душман пулемёти тириллар, ғарам билан ниқобланган манфурларни аниқлаш мушкул эди. Шунда, майдоннинг бошқа томонидан от солиб келаётган икки фашистга кўзи тушди. От жиловини улар томонга бурди ва иккисини ҳам ер тишлатди. У яна тепаликка кўтарилиб, ўзимизникиларни топмоқчи бўлди.

Аммо оти бир неча марта сакраб, кети билан ўтириб қолди. Туриш учун бир-икки хезланди аммо туролмади, ихраб ёнга ёнбошлади. Унинг оёғини душман ўқи синдириб юборганди. Эргашев жангга киришиб кетиб, пичан ғарамлари томондан отилаётган пулемётни унутиб қўйганди.

Боис от узангисидан оёғини чиқарди-ю, сой томон ўрмалаб кетди. Бироқ қалин қорни ёриб эмаклаш анчайин мушкул. У душман кўзидан пана бўлиш учун қорни қовлаб траншея очар, изғирин совуқда бағрини қорга бериб секин-аста силжиб борарди. Бу ҳаракати билан бир кунда юз метр ҳам олға босолмаслигига кўзи етса-да, бош кўтариш ҳам ўлимга юз тўтиш билан баробар эди. Фашистлар майдоннинг ҳар қаричини ўққа тутмоқда. Боиснинг автоматига эса ўқ тугаган. Йигит чуқур ертўла қазиб, қоронғи тушгунча қор ичида ўтиришга қарор қилди.

Отишмалар тингач, у қор окоп ичидан хиёл бош кўтариб, атрофни кузата бошлади. Майдонда тирик жон кўринмайди, у ер бу ерда жасадлар ва пичан ғарамлари қорайиб кўзга ташланади. Бироқ аллақерда одамлар қорни ғирчиллатиб келаётганга ўхшайди. Эргашев ҳушёр тортиди, атрофни кузата бошлади. Майдонда бир тўп немислар пайдо бўлди. Фашистлар тўрт жангчини милтиқ кўндоғи билан уриб, ҳайдаб келарди. Қош қорайиб қолган. Немислар асирларни Босидан етмиш метрлар чамаси наридаги пичан ғарами олдига олиб келди. Уларнинг овозидан фашистлар қийнаб, сўроқ қилаётгани сезилиб турарди. Йигит ноилоҳликдан алам билан ғижинар, қўлларини мушт қилиб қаттиқ қисарди. Айниқса, узоқдан келаётган кимнингдир инграши кўксига ханжардек ботарди. Қуролдош дўстлари душман қўлида дўзах азобини чекмоқда, у эса ноилоҳ, қуролида ўқ йўқ. Бундан ортиқ азоб бўлмаса керак.

Қасос олиш истаги бутун вужудини қамраб олган йигит беихтиёр окопдан кўтарилди. Аммо нима билан курашади, қандай, ўзи билмайди. Фашистларга сездирмай яқинлашиб олса бўлгани. Битта фашистни ер тишлатса ҳам майли. Шунда бир ғарам ичида мотор тириллай бошлади. У танк овози эди. Асирларни қийнаётган фашистлар ортга чекиниб, қўл-оёғи боғланган жангчилар майдонда қолди. Уша заҳоти душман танки ўлимга тик боқиб турган йигитларни босиб ўтиб кетди. Ночорлик, алам ва андуҳда қолган Боис окопга гурсиллаб йиқилди-ю, қўллари билан юзини беркитиб инграб юборди...

ЖАСОРАТГА БОШЛАГАН ҚАСОС ЎТИ

Кунлар ойларга уланди. Кўкси фашистларга нисбатан қасос олови билан ёнган старшина Эргашев босқинчиларга қарши курашда доим олдинги сафда бўлди. Қиш ўтиб баҳор шабадаси эса бошлади. Ерга сув бўлиб сингиган қорлар ўрнини кўм-кўк майсалар эгаллади. Лекин уруш ҳамон давом этмоқда. Жангчиларимиз Днепрга жангу жадаллар билан етиб борди. Боис дарёнинг жилвакор тўлқинларини биринчи бор кўриб турибди. Бироқ у шоирлар таърифлаганидек зилол ва мусаффо эмас, ўт-аланга ичида.

Немис босқинчилари Днепр қирғоғига оч канадек ёпишиб олган, мудофаа истеҳкомлари қурган. Бу қудратли мудофаа қалъасини қўлдан бермаслик учун Гитлер армиясининг асосий

кучлари шу ерга ташланган. Мудофаа учун қулай бўлган ҳар бир аҳоли яшаш жойи, ҳар бир паст-баландлик ўт очиш нуқтасига айлантирилган. Сон-саноксиз блиндажлар, танк тўсадиган ғовлар... Аммо шиддат билан ғалаба сари интилаётган қўшинларимизни бундай тўсиқлар тўхтатиб қололмасди. Шундай жанглардан бирида, душман сафларини ёриб ўтган Эргашев жанг қилаётган қисмини немислар уч томондан ўраб олди. Батальон командирининг буйруғига кўра, Боис ўзи билан бирга алоқачи ва икки жангчини олиб чап қанотга ўтиб олишга муваффақ бўлди. Вазифа масъулиятли, аҳвол жиддий.

– Дўстларим, – деди Эргашев. – Энди бу ердан керак бўлса сўнгги нафасгача орқага чекиниш йўқ.

– Ишончини оқлаймиз, – деди йигитлар бара-варига.

Мана, немислар улар томон яқинлашиб келмоқда. Ер сатҳининг паст-баландлиги фашистлар учун жуда қулай. Аммо бизнинг йигитлар ҳам анойи эмас. Улар белгиланган нуқтада қатъий турган ҳолда ўт очишни пасайтирмади. Дастлабки уриниши беҳуда кетган душман тактикани ўзгартирди, ер бағирлаб, жангчилар эгаллаган тепаликни кўзлаб, ўрмалаб кела бошлади. Уларни автомат билан отиш мушкул эканлигини Эргашев англаб турарди.

– Гранаталар тайёрланг.

– Тайёр...

Кўзланган мақсад, иш берди. Ирғитилган гранаталар портлаб, уларнинг дод-войлари қулоққа чалинди. Лекин майдонни қоплаган чанг ва қуюқ тутун душман ҳаракатини кўздан яширди. Бундан фойдаланган фашистларнинг тирик қолганлари зум ўтмай, Эргашев окопига гранаталар улоқтирди. Кучли портлаш Боисни қарахат қилиб қўйди, кўзидан ўт чакнади-ю, устига тупроқ фантани ёпирилди. У қўлидаги гранатани душман томонга қандай улоқтирганини ҳам англамай, окопга қулади.

У ҳушига келганида дастлаб нима бўлганини англай олмади. Қулоғига нимадир эшитилар, бироқ кўтариллишга мажболи йўқ. Бироз вақт ўтиб фикри тиниқлашди: «Ахир у қуролдош дўстлари билан окопда эди, жанг қилаётганди». У ён томонга қарамоқчи бўлди ҳамки, қадам товушлари эшитилди. Икки немис офицери сафдошларидан бирининг ёнига келиб тўхтади. Улардан бири қўлидаги фонарни ёқиб, ярадорнинг юзига тўғрилади. Юзи қонга бўялган йигит ҳушсиз ётар, ингра, нималардир деб ғўлдирарди. Тўппончадан икки ўқ узилди, йигит жим қолди. Фашистлар қўлидаги фонар билан окоп ичидаги нимаики бўлса, ёритиб, тепиб кўрарди. Ниҳоят улар Боиснинг устига келиб тўхтади. Йигит беҳол кўзини юмди. Фонар шуъласи бир неча дақиқа унинг гавдаси ва юзини ёритди ва ўчди.

Душман офицерлари кетгач, Боис аста ёнбошига ағдарилди. У ҳеч қандай оғриқ сезмас, фақат қарахат эди. Тўрт жангчидан биргина у тирик қолганди. Лекин унга ишониб топширилган позиция айна фурсатда душман қўлида. Командир буйруғи бажарилмади. Сафдошлари «сўнгги нафасгача», деган сўзларига содиқ қолди. Фашистлар шу қурбонлар устида туриб кенгашмоқда, қўшинларимизга қандай зарба бериш режасини тузмоқда. Йигит қатъият ила оёққа турди. «Қандай қилсам, Ватан олдидаги бурчимни бажараман, командирнинг буйруғини адо этаман. Борди-ю позицияни қайтариб ололмасам ҳам ўзбек фарзанди шаънига доғ туширмасдан жон бераман». У автоматини қўлга олди. Олдинда старшина Боис Эргашевни унутилмас жасорат ва қаҳрамонлик кутарди...

Зулфия ЮНУСОВА,
«Vatanparvar»

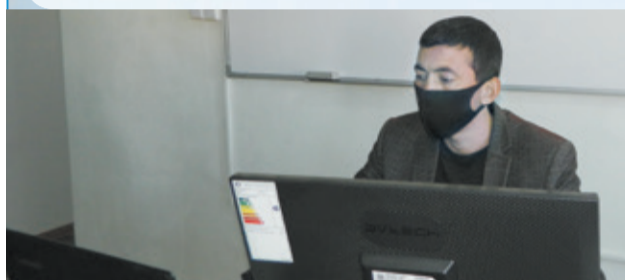
УРУШНИ ҲАРБИЙЛАР ЭМАС, СИЁСАТЧИЛАР БОШЛАШАДИ. Генерал Уильям УЭСТМОРЛАНД

МУДОФААГА КЎМАКЛАШУВЧИ «ВАТАНПАРВАР» ТАШКИЛОТЛАРИДА

РЕКЛАМА ЎРНИДА

ҲАЁТНИ ҲАЛОЛЛИК БЕЗАЙДИ

“ Қашқадарё вилоятининг чекка туманларидан бири Деҳқонободда фаолият юритаётган Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти вилоят кенгаши тасарруфидаги туман ўқув-спорт техника клуби (ЎСТК) бугунги кунда мазкур ҳудуд халқ хўжалиги учун малакали ҳайдовчилар тайёрлаб бераётган ўқув масканларидан биридир.

Бу ерда ёшлар автомобиль бошқаришнинг «В», «ВС», «С» ҳамда «Е» тоифалари бўйича таълим олишмоқда. ЎСТКда янги тоифаларнинг очилиши бўлажак мутахассисларнинг давр талабига мос, жаҳон андазаларига хос илғор билим олишлари учун шарт-шароитлар яратилишини тақозо этди.

– Шу мақсадда биз ўқув биносини таъмирлаб, синфхоналар ва машғулотхоналарни компьютерлаштириб, бошқа техникавий жиҳозлар, ўқув адабиётлари ҳамда дарсликлар билан таъминладик, – дейди ЎСТК бошлиғи Жуманазар Сафаров. – Бўлажак ҳайдовчилар автомобиллар қисмларининг тузилиши ва уларга техник хизмат кўрсатиш фани бўйича дизель, бензин ва газ ёнилғисига ишлайдиган двигателлар, уларнинг тармоқ қисмларини совитиш, мойлаш, таъминлаш, ўт олдириш ва юргизиш тизимларини, енгил ва юк автомобиллари шассиси агрегатларининг тузилиши ва уларга техник хизмат кўрсатиш ҳамда таъмирлашга оид чуқурлаштирилган билим оладилар. Шунингдек, «Йўл ҳаракати қоидалари», ҳаракат хавфсизлиги, автомобилларни бошқариш, биринчи тиббий ёрдам ва бошқа фанлар бўйича ҳам чуқур назарий ва амалий билимлар берилади. Ҳар бир тингловчи ЎСТК тасарруфидаги замонавий ўқув автомобилларини ҳайдаб, малакасини ошириб бориш имкониятига эга. Албатта, ушбу ташкилотда ҳам назарий дарслар масофадан онлайн тарзда, амалий машғулотлар эса карантин талаблари асосида олиб борилмоқда.

Техник мутахассислар ҳамда оммавий касбдаги ходимларни тайёрлаш, спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантиришга ихтисослашган ташкилотда ихчам жойлашган автотураргоҳлар, ўқув биноси, автодром ва техник хизмат кўрсатиш шохобчалари уйғун бирлик ташкил этган. Яқинда ушбу иншоотлар қаторига яна бир мажмуа – тингловчилар ётоқхонаси ҳам қурилиб, фойдаланишга топширилди. Деҳқонобод тумани тоғли ҳудудда жойлашгани сабабли узок қишлоқлардан қатнаб ўқиётган тингловчиларга шароит яратиш мақсадида ЎСТКда 16 ўринли шинам ётоқхона барпо этилди. Ётоқхонада тингловчилар учун барча шароитлар мавжуд. Улар эндиликда дарс машғулотларидан сўнг нафақат дам оладилар, балки олган билимларини мустаҳкамлаш учун қўшимча машғулотларда ҳам иштирок этадилар. Бундан ташқари, ҳаво милтиғидан ўқ отиш, дуатлон ҳамда картинг каби спортнинг техник ва амалий турлари билан ҳам шуғулланиш имкониятларига эгалар.

Халқимизда «Ишлашни хоҳлаган одам имконият, истамаган эса баҳона излайди» деган нақл бор. Ҳар қандай муаммонинг ечими бор, албатта. Фақат унга қандай ёндашишга боғлиқ. Бу исбот талаб қилмайдиган ҳақиқатни айрим турдош ташкилотлар теран англаб етсалар айтиш мумкинки, бугун деҳқонободлик «ватанпарвар»чиларнинг ўз олдларига қўйган мақсадлари аниқ. Ҳалол меҳнат орқали эл орасида обрў-эътиборга эга бўлиш. Чунки, «Фаровон турмушни ҳалол одамлар безайди, яхшилик кўрган одам фақат яхшиликка интилади», дея бежиз айтилмаган.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, бугун деҳқонободлик «ватанпарвар»чиларнинг ўз олдларига қўйган мақсадлари аниқ. Ҳалол меҳнат орқали эл орасида обрў-эътиборга эга бўлиш. Чунки, «Фаровон турмушни ҳалол одамлар безайди, яхшилик кўрган одам фақат яхшиликка интилади», дея бежиз айтилмаган.

Акбар АЛЛАМУРОДОВ

Фурсатдан фойдаланиб, «Ватанпарвар» ташкилоти Қашқадарё вилояти кенгаши тасарруфидаги Деҳқонобод тумани ўқув-спорт техника клуби жамоаси барча ҳамкасбларини 23 ноябрь – «Ватанпарвар» ташкилоти ташкил топган кун билан табриклайди.

Ёш авлодни она Ватанга садоқат руҳида тарбиялашдек эзгу ишларингизда улкан зафарлар тилаймиз. Илоҳим юртимиз тинч, осмонимиз доимо мусаффо бўлсин!

ХОРИЖ АРМИЯЛАРИДА

“ Ҳозирги даврда жуда катта табиий бойликларга, биринчи навбатда инсон ресурсларига (деярли 600 млн киши) эга бўлган, шунингдек, ҳудудидан ўта муҳим денгиз коммуникациялари (Жанубий Хитой денгизи ва Малакка бўғози) ўтган Жануби-Шарқий Осиё дунёнинг жадаллик билан ривожланиб бораётган минтақаларидан бири ҳисобланади. Шу билан биргаликда, ташқи (халқаро терроризм, гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний айланиши ва қароқчилик) ҳамда ички (диний ва этник зиддиятлар, сиёсий беқарорлик) хатарларнинг мавжудлиги, шунингдек, мазкур минтақадаги асосий давлатлар ва минтақа ташқарисидаги давлатлар манфаатларининг ўзаро тўқнашуви Жануби-Шарқий Осиёда кескинликнинг сақланиб туришига сабаб бўлмоқда.

Минтақадаги роли ва сиёсий мавқеини йилдан йилга ошириб бораётган Вьетнам Социалистик Республикаси ўз суверенитети ва ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилишга, шунингдек, республикага қарашли иқтисодий зона назоратига алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Бундай вазифаларни самарали ҳал қилишда, табиийки, минтақада катта салоҳиятга эга бўлган ва юқори жанговар қобилияти билан ажралиб турувчи, миллий хавфсизликнинг ишончли кафолати ҳисобланувчи Вьетнам Қуролли Кучлари (асосини халқ армияси ташкил этади) муҳим роль ўйнайди. Сўнгги йилларда миллий армияни янада такомиллаштириш йўлида амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида унинг асосий турларидан бири бўлган Ҳарбий денгиз кучлари (ҲДК)га алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Қуролли Кучларнинг мазкур тури зиммасига денгиз ҳудудларида ҳарбий ҳаракатлар олиб бориш, денгиз ва базаларда душман гуруҳларига қарши курашиш, душманнинг ердаги объектларига зарбалар бериш, мамлакатнинг денгиз ташувлари ва алоҳида иқтисодий зоналарини ҳимоя қилиш, Қуруқликдаги қўшинларни қўллаб-қувватлаш, денгиз десантлари тушириш ва душман десантларини йўқ қилиш, разведка ва тегишли ҳудудлардаги вазиятни назорат қилиб бориш, денгизда қидирув-қутқарув операцияларини ўтказиш сингари вазифалар юкланган.

ВЬЕТНАМ ҲАРБИЙ ДЕНГИЗ КУЧЛАРИ

Ҳозирги вақтда шахсий таркибнинг умумий сони деярли 30 минг киши, резерв 50 минг кишини ташкил этади.

Ташкилий жиҳатдан ҲДК таркибига сув усти ва сув ости кучлари, денгиз авиацияси, соҳил муҳофаази бўлинмалари, денгиз пилдалари ҳамда махсус қўшинлар киради. Улар бешта ҳарбий-денгиз райони, сув усти кемалари ва жанговар катерлар ҳамда денгиз пилдалари бригадалари, жанговар катерлар дивизионлари, соҳилдаги ракета ва артиллерия дивизионлари, соҳилни муҳофаа қилувчи батальонлар, радиотехник полклар ва батальонлардан ташкил топган. Ҳарбий флот учун кадрлар тайёрлаш Ҳарбий денгиз академияси (Нячанг шаҳрида жойлашган) ва ўрта техника билим юртида (Хошимин ш.) амалга оширилади. Сув ости кемалари экипажлари, шунингдек, замонавий қурол тизимларидан фойдаланиш бўйича мутахассисларни тайёрлаш Австралия, Хитой, Россия, АҚШ ва Европа Иттифоқи мамлакатларида олиб борилади.

ҲДК вакиллари оператив ва жанговар тайёргарлик бўйича хорижий шериклар билан ҳамкорликда ўтказиладиган турли тадбирларда, кўп миллатли ҳарбий машқларда, шу жумладан, Жануби-Шарқий Осиё давлатлари Ассоциацияси форматидаги машқларда мунтазам равишда иштирок этиб келмоқда.

Вьетнам Ҳарбий денгиз кучлари тасарруфида 300 дан ортиқ жанговар техника, шу жумладан Россияда ишлаб чиқарилган 6 та янги сув ости кемаси, 120 дан зиёд жанговар кема ва катерлар, оператив-тактик ракеталарни ишга тушириш учун мўлжалланган 20 та қурилма, 20 дан ортиқ самолёт ва вертолёт, 150 та танк ва зирхли жанговар машиналар бор. Ҳозирги даврда Вьетнам Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари орасида юқори жанговар қобилияти билан ажралиб турувчи сув ости флотига эга. Мамлакат ҳарбий раҳбарияти фикрига кўра, ҲДКнинг мазкур бўғинини янада такомиллаштириш Спратли архипелагидаги назоратни кучайтириш, Хитой ҳарбий денгиз кучларининг мазкур минтақадаги жанговар кемаларига самарали қаршилик кўрсатиш имконини беради.

Ҳарбий денгиз кучларини янада ривожлантириш – Вьетнам халқ армиясининг устувор вазифаларидан бири бўлиб, бу умуман мамлакат Қуролли Кучларининг жанговар салоҳиятини оширишга хизмат қилади. Ҳарбий раҳбарият томонидан ҲДКни 2025 йилгача бўлган даврда модернизациялаш бўйича махсус дастур қабул қилинган бўлиб, унда қўшиннинг ташкилий-штат тузилмасини такомиллаштириш, бошқарув ва ҳар томонлама таъминотни оптималлаштириш, замонавий қуроллар ва жанго-

вар техника билан таъминлаш, шунингдек, ҳарбий флотнинг жойлашув тизимини ривожлантириш кўзда тутилган. Бу вазифаларни амалга ошириш учун деярли 1,3 миллиард доллар миқдорда маблағ ажратилиши режалаштирилган бўлиб, унинг деярли 50 фоизи (700 млн доллар) замонавий қуроллар харид қилишга йўналтирилади. Жорий йил охиригача ҲДК таркибига жами 4 та бригада – соқчи кемалар бригадаси, ракета бригадаси, ракета-артиллерия кемалари ҳамда патруль катерлари бригадаси, шунингдек, сув усти кемалари дивизиони ва сув остидаги вазиятни назорат қилиш маркази шакллантирилиши кўзда тутилган. Ҳарбий флот учун «Сигма» типдаги 2 та корвет қуриш, денгиз авиацияси учун эса Франциядан AS-565MB «Пума» типдаги вертолётлар харид қилиш режалаштирилмоқда.

Истиқболда Вьетнам ҳарбий денгиз кучларининг кемалар таркибини 40 тагача жанговар кема ва 180 та катергача ошириш, шунингдек, қурол ва жанговар техникаларни хориж мамлакатларидан харид қилиш билан бир қаторда кемаларни маҳаллий кemasозлик корхоналарида қуришни ўзлаштириш кўзда тутилган.

Хориж компанияларидан тайёр маҳсулотлар харид қилишдан уларни ўзаро ҳамкорликда ишлаб чиқиш, зарурий технологияларни олиб келиш ва керакли маҳсулотларни Вьетнам ҳудудида ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга ўтиш муҳим аҳамият касб этади. Мамлакат раҳбариятининг биринчи навбатдаги вазифаларидан бири хорижий шериклар билан ҳамкорликда сув ости кемаларини таъмирлаш ишларини йўлга қўйишдан иборат. Шу мақсадда Вьетнам томони Камрань ҳарбий денгиз базаси ҳудудидаги заводни фойдаланишга топшириш учун барча имкониятларни ишга солмоқда. Келажакда мазкур корхонада ва «Башон» ишлаб чиқариш бирлашмасида барча турдаги кема ва соҳил қурол тизимларига хизмат кўрсатиш кўзда тутилмоқда.

Хулоса сифатида айтиш жоизки, Вьетнам ҳарбий-сиёсий раҳбарияти Қуролли Кучларни, шу жумладан, Ҳарбий денгиз кучларини ривожлантиришга катта эътибор қаратмоқда. Ҳозирда амалга оширилаётган узоқ муддатли дастурлар бу турдаги қўшинларнинг жанговар имкониятларини янада оширишга қаратилган. Шу билан биргаликда, мамлакатнинг илмий-технологик ва sanoat салоҳияти Ханойнинг олдинда турган вазифаларни хорижий шериклар билан ҳамкорлик ҳисобига ҳал қилишдан манфаатдорлигини белгилайди.

Пўлат САЙДИВАЛИЕВ тайёрлади.

КИМ ҒОЛИБУ КИМ МАҒЛУБ?

АҚШда Президент сайловлари билан боғлиқ қизиқарли воқеалар ҳамон давом этмоқда. Хусусан, ҳар икки номзод (амалдаги давлат раҳбари Дональд Трамп ва рақобатчи Жо Байден) навбатма-навбат ўзини Президент, деб эълон қилмоқда. Бундан ташқари, почта орқали юборилган сайлов бюллетенларида 1850 йилда туғилган фуқароларнинг номлари қайд этилгани, 200 мингдан ортиқ бюллетенга бир хил имзо қўйилгани аниқланган. Сайловлар бўйича якуний қарор декабрь ойи ўрталарида эълон қилиниши кутилмоқда.

ЯНА ПАНДЕМИЯ ХУСУСИДА

Коронавирус билан касалланиш борасидаги бугунги кўрсаткичлар аллақачон баҳорги кўрсаткичларни анча ортда қолдириб кетди. Хусусан, АҚШда ҳозирда бу дардга чалинганлар сони 11 миллион, Ҳиндистонда – 8,8 миллион, Бразилияда – 5,5 миллиондан ошган. Россияда деярли ҳар куни салбий антирекордлар қайд этилмоқда – сўнгги вақтларда касалланганларнинг кунлик сони 22 минг кишидан ошмоқда. Дунё бўйича эса деярли 55 миллион киши пандемия асирга айланган, қурбонлар сони эса 1,3 миллиондан ошган.

САНДУДА 57,7 ФОИЗ ОВОЗ

Молдовада Президент сайловларининг 2-тури бўлиб ўтди. Унда собиқ бош вазир ва «Ҳаракат ва бирдамлик» партияси номзоди Майя Санду 57,7 фоиз овоз билан ғалаба қозонди. Амалдаги Президент Игорь Додонга эса сайловчиларнинг 42,2 фоизи овоз берган. Додон рақибини ғалаба билан табриклаган ва шу билан биргаликда, унинг штаби сайловлар жараёнида кўплаб қоидабузарликлар содир этилганини қайд қилгани ва шу сабабли сайлов натижалари бўйича судга арз қилмоқчи эканлигини билдирган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

МАШХУР САРКАРДАЛАР

Тарихий манбаларда қайд этилишича, фон Блюхер ўз даврида Пруссия (аввал Пруссия герцоглиги, сўнгра Пруссия қироллиги, Иккинчи жаҳон урушидан кейин эса Германиянинг федератив маъмурий бирлигига айланган, 1947 йилда Германия Контроль кенгаши Пруссиянинг милитаризм ва реакция таянчи сифатида йўқ қилиниши ҳақида қонун қабул қилган) ҳарбий машинасини қайта тиклаган ва 1814 йилда Наполеоннинг император тахтидан воз кечишига катта таъсир кўрсатган, бир йилдан кейин эса Бонапарт қўшинининг Ватерлоо жангида узил-кесил тормор этилишига муносиб ҳисса қўшган саркарда сифатида ном қозонган.

Гебхард фон Блюхер 1742 йилнинг 16 декабрида Росток шаҳрида дунёга келган. Ўн тўрт ёшидан бошлаб швед армиясида хизмат қилган ва Етти йиллик уруш (1756–1763 й – Австрия, Франция, Россия, Испания, Саксония ва Швеция билан Пруссия, Буюк Британия ва Португалия ўртасида бўлган уруш)да иштирок этган. 1760 йилда пруссақлар томонидан асирга олинган Гебхард кейинчалик уларда катта таассурот қолдиради ва пруссияликлар унга 8-гусарлар полкида хизмат қилишни таклиф этишади. Тез орада Блюхер янги армияда ҳам мард ва жасур офицер сифатида обрў қозонади. Бироқ тез орада амалдорлик унга салбий таъсир кўрсатиб, ёш офицер ичкиликбозлик, ахлоқсизлик ва қимор ўйинлари сингари нохуш ва кўнгилни хира қилувчи одатларга ружу қўяди ва бу охир-оқибат унинг 1773 йилда истеъфога чиқарилишига олиб келади. Ўзини тиклаб олиш мақсадида бир неча йил мобайнида қишлоқ хўжалиги ишлари билан шуғулланган Блюхер 1786 йилда Пруссия қироли Фридрихнинг ўлимидан сўнг майор унвонида мамлакат армияси сафига қайтарилади. 1794–1795 йилларда французларга қарши жанговар ҳаракатлардаги фаол иштироки учун кўплаб орден ва мукофотларга сазовор бўлади, 1794 йилнинг 28 майида Ландау яқинидаги жангда қозонилган ғалаба учун Блюхерга генерал-майор унвони берилади.

1795 йилда Францияга қарши уруш якунига

«МАРШАЛ ОЛҒА»

Таниқли ёзувчи ва тарихшунос Майкл Ли Лэннинг «Юз буюк саркарда» китоби асосида тайёрланган навбатдаги материалда ўз даврининг машхур қўмондонларидан бири мақомига сазовор бўлган, ишлаб чиққан ҳужумкор стратегияси учун «Маршал олға» деб ном берилган пруссиялик саркарда Гебхард фон Блюхер ҳақидаги қизиқарли маълумотлар билан танишишингиз мумкин.

етганидан сўнг у Мюнстер шаҳри ҳарбий губернатори лавозимига тайинланади ва бир неча йиллик фаолияти давомида Пруссия ҳарбий тўзилмасини янада такомиллаштириш ишига катта ҳисса қўшади.

1806 йилга келиб Блюхер яна жанг майдонига қайтади ва бу сафар Пруссияга ҳужум бошлаган Наполеонга қарши курашади. Бироқ ўша даврда анча кучли бўлган француз армияси бир неча қақшатқич жангда прус қўшинини мағлуб этади. Ҳатто чекиниш вақтида ҳам ўзини ҳар томонлама яхши кўрсатган саркарда ҳамюртлари олдида ўз ҳурмати ва обрўсини йўқотмаган кам сонли қўмондонлардан бири бўлиб қолади.

Бу вақтга келиб Пруссия тўлалигича Франция

фельдмаршал унвонига сазовор бўлади. Россия ва Австрия билан ҳамкорликда Наполеонга қарши кураш олиб борган Блюхер қўшинлари бир қатор муваффақиятли жанглардан сўнг 1814 йилнинг апрелида Парижга кириб келади ва охир-оқибат мағлубиятни тан олган Наполеон тахтдан воз кечишга мажбур бўлади.

Париж забт этилганидан сўнг Блюхер ҳақли равишда дам олишга қарор қилади ва уйига қайтади. Аммо бу ҳордиқ узок давом этмайди. Наполеон ғолиб иттифоқчилар томонидан унга берилган Эльба оролидан қочиб, Францияга қайтгани ва қўшин тўплаганидан хабар топган 72 ёшли Блюхер яна отга минади ва Пруссия армиясига қўмондонликни қўлга олади. Веллингтон билан ҳамкорликда Наполеон армиясига қарши кураш олиб борган Гебхард фон Блюхер бошчилигидаги Пруссия қўшини 1815 йилнинг 18 июнида Ватерлоода бўлган жангда французларга ҳал қилувчи зарба беради ва уларни чекинишга мажбур қилади. Пруссия кавалерияси томонидан таъқибга олинган душман қўшини мағлубиятни тан олиб, таслим бўлади. Ҳамюртлари ва иттифоқчилар томонидан мард ва жасур қаҳрамон сифатида эътироф этилган фельдмаршал Блюхер ватанига қайтиб, бир неча йил мобайнида кексалик гаштини суради. Бироқ шафқатсиз ўлим ўз ҳукмини ўтказиб, машхур саркарда 1819 йилнинг 12 сентябрида 76 ёшида Силезияда вафот этади.

Гебхард фон Блюхер моҳир тактик ва стратег бўлмаса-да, ўз мардлиги ва жасурлиги билан тилларда дoston бўлган, тенги йўқ жанговар командир сифатида шуҳрат қозонган. Унинг жанговар руҳи аввало пруссақларга, кейинчалик немисларга ҳам катта таъсир ўтказиб, уларни ғалаба ва муваффақиятлар сари етаклаган. Тарихчилар фикрича, Блюхернинг Ватерлоо жангига ўз вақтида етиб келиши Наполеон Бонапарт даврининг тугашига олиб келган ва тарихий тараққиёт жараёнига ўз таъсирини ўтказган.

П. САЙДИВАЛИЕВ тайёрлади.

назорати остига ўтган, ёши деярли етмишга бориб қолган Блюхернинг ҳарбий ҳаёти гўёки якунига етиб бораётгандек эди. Аммо бу таассурот алдамчи бўлиб, генералнинг асосий муваффақиятлари ҳали олдинда эди. 1813 йилда император Наполеон Бонапарт Россияда қақшатқич мағлубиятга учраганидан сўнг Пруссия Франция билан иттифоқчилик алоқаларини узади, яна ҳарбий хизматга қайтган Блюхер эса қуруқликдаги қўшинлар қўмондонлигини ўз қўлига олади. 1813 йилнинг 13 октябрида Лейпциг яқинидаги ҳал қилувчи жангда французларни тор-мор қилган қўмондон

ИНСОНПАРВАРЛИК ЁРДАМИ

Ўзбекистон қардош Қирғизистон халқига навбатдаги инсонпарварлик ёрдамини юборди. Махсус рейс билан Бишкек шаҳрига пандемияга қарши курашда

зарур бўлган индивидуал ҳимоя воситалари, дори-дармонлар, махсус тестлар, бир марталик шприцлар ва инъекция тизимлари етказиб берилди. Юқларни қабул қилиб олиш маросимида иштирок этган Қирғизистон бош вазири ўринбосари Эльвира Сурабалдиева Ўзбекистон ҳукуматида кўрсатилган ёрдам учун миннатдорлик билдирди.

ЯНГИ ЗАВОД ҚУРИЛАДИ

Қозоғистонда россиялик мутахассислар томонидан яратилган коронавирусга қарши вакцинани ишлаб чиқаришга мўлжалланган завод қурилади. Бу ҳақда

мамлакат Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев пандемияга қарши кураш чора-тадбирларига бағишланган йиғилишда маълум қилган. «Владимир Путин билан Россия вакцинасини ишлаб чиқарувчи завод қурилиши тўғрисида келишувга эришдим. Ҳукумат бу лойиҳага инвестиция жалб этиш бўйича музокараларга киришди», – деди Тоқаев.

ҲАВО АЛОҚАЛАРИ ТИКЛАНДИ

Тожикистон фуқаро авиацияси агентлиги бошлиғи Икром Субхонзода ва Росавиация раҳбари Александр Нерадько ўртасида бўлиб ўтган онлайн музокараларда ҳар икки мамлакат ўртасидаги ўзаро ҳаво алоқаларини қайта тиклаш масаласи муҳокама қилинди. Тожикистонда бу масала пандемияга қарши кураш бўйича республика комиссияси билан мувофиқлаштирилгани, Россиядаги айнан шундай штаб эса ҳозирча бунга рухсат бермагани, аммо йил охиригача бу масала ҳал бўлиши кутилаётгани маълум қилинган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

МУДОФААГА КЎМАКЛАШУВЧИ «ВАТАНПАРВАР» ТАШКИЛОТЛАРИДА

РЕКЛАМА ЎРНИДА

ЯНГИ ЗАМОНАВИЙ ТИР Фойдаланишга топширилди

“ Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг жойлардаги ўқув-спорт техника клублари малакали ҳайдовчилар тайёрлаш борасида кенг имкониятларга эга ўқув масканлари ҳисобланади.

Ташкилотнинг Бухоро вилояти кенгаши тасарруфидаги Ромитан тумани ўқув-спорт техника клубида (УСТК) ҳам ўқув жараёни назария ва амалиёт уйғунлигида ташкил этилган. Албатта, ташкилотдаги бой тажрибага эга малакали мутахассислар фаолияти билан ҳайдовчилар тайёрлаш тизимининг такомиллашувига муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқдамиз. Бунинг учун ташкилотимизда барча зарур шарт-шароитлар яратилган. Жорий йилнинг ўтган ойлари мобайнида мавжуд тоифалар бўйича 787 нафар ҳайдовчилар тайёрланди. Шундан 247 нафари «В», 323 таси «ВС», 48 нафар «D», 49 нафар «С» ҳамда 125 нафар «Е» тоифали мутахассислар тайёрлашга эришилди. Шунингдек, автотранспорт ҳайдовчиларининг малакасини ошириш бўйича 25 нафар кадрлар ҳам тайёрланди. Имтиҳонларни муваффақиятли топширган номзодларнинг барчаси автомобиль бошқариш ҳуқуқини берувчи гувоҳномаларга эга бўлишди. Ёшлар ўқувини намунали ташкил этишда фаол ходимларимиздан – Мирзо Бердиев, Шамсиддин Амонов, Бахтиёр Ҳожиёв, Бекмурод Ниёзов, Ғайрат Арипов, Райим Шомуродов, Тўймурод Ашуров,

Чори Ҳамдамов, Зафар Акрамов, Сухроб Ҳамдамов, Убайдулло Шариповнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз.

Бундан ташқари, клубда спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантириш борасида ҳам муайян натижаларга эришилмоқда. Яқинда УСТКда замон талаблари асосида янги тир қурилиб, фойдаланишга топширилди. Эндиликда бу ерда ромитанлик ёшлар ҳаво милтиғидан ўқ отиш машғулоти билан шуғулланиш имкониятига эга бўлдилар. Айни пайтда ташкилотнинг ҳаво милтиғидан ўқ отиш, ёзги биатлон, картинг ҳамда мотоспорт каби спорт секцияларида 50 нафарга яқин ёшлар шуғулланмоқда. Улар нуфузли мусобақаларда бир неча бор совринли ўринларни эгаллашди. Умуман олганда, фидойи мураббийлар Ромитанда спортнинг техник ва амалий турларини янада ривожлантириш борасида изланишлар олиб боришмоқда. Уларнинг мақсади – ҳар жиҳатдан етук ва баркамол ёшларни тарбиялаш.

Муроджон ҲОЖИЕВ,
«Ватанпарвар»
ташкilotи
Бухоро вилояти
кенгаши тасарруфидаги
Ромитан тумани
УСТК бошлиғи

Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкilotи Бухоро вилояти кенгаши тасарруфидаги Ромитан тумани ўқув-спорт техника клуби жамоаси ташкilotнинг барча аъзоларини 23 ноябрь – «Ватанпарвар» ташкilotи куни билан самимий табриклайди. Ёшлар маънавиятини юксалтириш ҳамда уларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасидаги хайрли ишларингизда омад ва муваффақият тилаймиз.

HIYLAGARNING JAZOSI

Ikki o'rtoq bor edi. Biri sodda, ikkinchisi esa hiylagar edi. Ular bir kuni savdogarchilik qilish uchun bir yoqqa ketayotganlarida, yo'ldan bir halta tilla topibdilar. Soddasi hiylagarga:

– Omadimiz keldi, endi bularni bo'lib, orqaga qaytamiz, – desa.

Hiylagar:

– Taqsim qilib o'tiramizmi? Hozir kimga qancha kerak bo'lsa olib, qolganini ehtiyot qilib berkitib ketaylik. Zarur bo'lganda yana kelib keragini olarmiz, – debdi.

Soddadil uning so'ziga kirib "xo'p", debdi. Oltindan keragicha olib, qolganini bir daraxt ostiga ko'mibdilar. Shaharga yetib kelib, har biri o'z uyiga ketibdi. O'zini aqlli deb hisoblagan hiylagar ertasi kun borib, ko'milgan tillaning hammasini olib ketibdi. Soddadil o'z qo'lidagini xarjlab bo'lgach, hiylagar qoshiga kelib debdi:

– Yur, oltindan picha olib kelaylik, juda muhtoj bo'lib qoldim.

Hiylagar u bilan birga tilla ko'milgan joyga boribdi, lekin ular hech narsa topmabdilar. Hiylagar soddadilning yoqasidan ushlab:

– Tillalarni sen olgansan, chunki sendan bo'lak hech kimning bundan xabari yo'q edi, – debdi. Soddadil bechora, olmadim, deb har qancha ont ichsa ham foydasi bo'lmabdi.

Hiylagar uni qoziga olib borib, bo'lgan gapni aytib beribdi va tillalarni topib berishini da'vo qilibdi. Qozi:

– Guvoh va dalil bormi? – deb so'rabdi.

Hiylagar:

– Ostiga tilla ko'milgan daraxt guvohlik berib, tillani shu noinsol olib ketgan, dedi – debdi.

Qozi bu so'zni eshitib, hayron bo'libdi. Ancha gap-so'zdan keyin ertasiga guvohlik bergan daraxt yoniga borishga qaror qilishibdi. Hiylagar uyiga kelib otasiga:

– Bu tilla hangomasini o'z foydamizga hal etish sizga bog'liq bo'lib qoldi. Sizga ishonib, daraxt guvohlik beradi, dedim. Endi mening gapimga ko'nsangiz, olib kelgan tillalarim o'zimizga qoladi va yana qo'shimcha shuncha tillaga ega bo'lamiz, – debdi. Otasi:

– Men nima qilishim kerak? – deb so'rabdi.

Hiylagar:

– U daraxtning ichi kovak bo'lib, unga o'n odam bemalol yashirinsa bo'ladi. Kechasi borib, u yerga joylashib olishingiz kerak, ertasiga, qozi daraxt tagiga kelganda, daraxt nomidan guvohlik bersangiz bo'ldi, – debdi.

Ertasi kuni qozi shahardan chiqib, daraxt oldiga boribdi. Tomosha qilish uchun anchagina odamlar ham unga ergashib kelgan ekan. Qozi daraxtga qarab, tillalarning qayerdaligini so'radi. Daraxtdan: "Tillalarni soddadil olib ketgan" – degan sado chiqdi. Taajjurlangan qozi daraxt atrofida aylanib yurib, unga diqqat bilan razm solibdi. Daraxtning katta kovagi borligini ko'ribdi-da, hamma gapga tushunibdi. O'ziga-o'zi "Xiyonatga marhamat yo'q", deb daraxt atrofiga shox qalatib o't qo'ydiribdi. Chol biroz chidab jim turibdi, lekin halok bo'lishini bilib, yolvora boshlabdi. Qozining buyrug'i bilan uni daraxt ichidan chiqaribdilar. Qozi savol-javob qilib, haqiqatni bilibdi, soddadilning to'g'riligini, hiylagarning makri ma'lum bo'libdi. Chol chekkan azobga va nomusga chiday olmay, shu yerning o'zidayoq jon beribdi. Hiylagarni jazolab, adabini beribdilar va otasining jasadini yelkasiga orttirib, shaharga jo'natibdilar. Soddadil esa to'g'riligi tufayli hamma tillalarga ega bo'libdi.

TOPISHMOQLAR

*Yungi igna,
Burni tugma.
Ko'zi munchoq,
Bag'ri yumshoq.*

*O'rkach-o'rkach tuyalar,
Bir biriga suyalar.
Qimir etmas yil, asr,
Bag'rida xazina, sir.*

*Yoz, kuz bo'yi chirqillab,
Don tashiydi pirillab.*

*"Chiq-chiq" der yo'q
to'xtovi,
Vaqtning aniq o'lchovi.*

*Toping-chi uning nomin,
Sichqonning berar dodin.*

Matematika olami

$$3 + 2 = \square$$

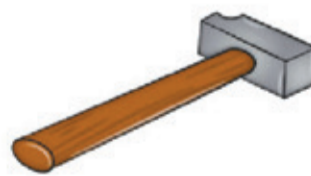
$$4 + 3 = \square$$

$$6 - 3 = \square$$

$$7 - 4 = \square$$

Suratda nima ortiqcha?

O'yla, Izla, Top!

БУ ҚИЗИҚ

“ Чингизхон 1155 йилда, мўғулларнинг татарлар устидан ғалаба қозонишлари вақтида дунёга келди. Унинг отаси, катта қабила бошлиғи Есугай-ботир ғалаба вақтида дунёга келган ўғлига Темучин деб исм берди.

ЖАВОБСИЗ МУҲАББАТ ТАРИХИ

1164 йилда Есугай-ботир ўғлини салкам 10 ёшида уйлантириб қўяди. Темучиннинг рафиқаси Борте жуда яхши тарбия кўрган, ҳуснда ҳам тенги йўқ гўзал эди. У Темучиннинг илк рафиқаси бўлиб, умрининг сўнгги дақиқаларигача унга содиқ қолган. Улар биргаликда 40 йилдан ортиқ ҳаёт кечиради.

1206 йилда Темучин мўғул империясининг улуғ хонига айланади ва уни Чингизхон дея атай бошлайдилар. Мўғулларнинг қадимий анъаналарига кўра, хон бир нечта аёлни никоҳлаб олиши мумкин бўлган. Чингизхон эса иккинчи бор уйланиб, Бортени ранжитишни истамас эди. Бироқ Темучиннинг атрофидаги ишончли одамлари у яна уйланиши кераклигини, бу мамлакат ворисларининг сони кўпроқ бўлиши учун ҳам зарурлигини таъкидлар эдилар. Борте ақлли ва жуда оқила эди, у Чингизхоннинг ушбу қарорини босиқлик билан қабул қилди, севимли умр йўлдошининг ҳар бир сўзи унинг учун илоҳий гапдек эди. Ўша вақтларда ҳарбий юришлар чоғида асир тушган қизлар жория сифатида саройга олиб келинади, Чингизхоннинг канизаклари сони икки мингдан ортиқ бўлса ҳам хон уларнинг аксариятини бирор марта бўлсин кўрмаганди.

Кунларнинг бирида мўғул

хони ўз еридан татарларни қувиб чиқармоқчи бўлади. Айнан шу пайтда соҳибжамол татар қизи Егусанга кўзи тушади. У шунчалар гўзал эдики, хон унга уйланмоқчи бўлади. Чингизхон қизга ўз мақсади ҳақида сўзлаган вақтида Егусан бошини қуйи солиб, узоқ йиғлайди. Ҳайратда қолган хон ушбу ҳолат учун ундан изоҳ талаб қилади. Қиз эса опаси Есуй шафқатсиз мўғуллар қўлида ҳалок бўлиши мумкинлигини айтади.

Аскарлар Есуйни саройга олиб келишганларида у синглиси Егусандан ҳам гўзаллигини кўриб, унга мафтун бўлган хон шу заҳотиёқ тўйга тайёргарлик ишларини бошлаш учун буйруқ беради. Опасини топганидан боши кўкка етган Егусан ўз ўрнини унга бўшатиб беради. Сўнгра Чингизхон ва Есуйнинг тўйлари бўлиб ўтади. Аммо Есуй хон назарига тушганидан хурсанд эмасди. У ҳамини тушкун кайфиятда юрар, ҳеч ким билан сўзлашмасди. Хон эса севимли рафиқасининг кўнглига йўл топишга ҳаракат қилар, аммо урдасидан чиқолмасди.

Бир куни Есуйнинг ўз юртида татар йигитига кўнгили қўйганини, унинг севимли ёри бўлишни орзу қилганини синглисидан билиб олади. Кун келиб Есуйнинг севиклисига етишни орзу қилишини эшитган хон ғазабланиб, аскарларига уни бирзум ҳам кўздан қочирмасликни буюради.

Навбатдаги юришлардан келиб,

рафиқалари билан тановул қилиб ўтирган хон Есуйнинг ниладандир безовталигини сезиб қолади. Бу ерда бир гап борлигини билиб, атрофни зудлик билан кўздан кечиришга буйруқ беради. Шу вақт аскарлар орасида бегона йигит борлигини пайқаб қолишади ва уни хон ҳузурига бошлаб келадилар. Йигит ўзини Есуйнинг қаллиғи деб таништиради. Унинг бу гапидан ғазаб отига минган хон йигитни ўлимга ҳукм қилиб буюради. Қўрқиб кетган Есуй ҳушини йўқотади ва бир неча кун давомида ўз ўтовидан чиқмай, севган инсони учун мотам тутайди. Биргина Егусан опасининг дардига шерик бўлади.

Есуйнинг олдида ўзини айбдор сезган хон севимли рафиқаси кайфиятини кўтара олмагач, унинг рашкини келтириш мақсадида бирин-кетин соҳибжамол қизларга уйлана бошлайди. Бир неча йил ичида унинг рафиқалари сони 26 нафарга етади. Есуй шунда ҳам ўз ҳолатини ўзгартирмас, лекин ҳаётидан ҳам нолимасди.

Буюк мўғул хони 1227 йилда 82 ёшида дунёдан кўз юмади. Аммо унинг дафн этилган жойи бугунга қадар маълум эмас. Есуйнинг тақдири қандай яқун топгани ҳақида бирор-бир тарихий маълумот йўқ. Маълум бўлгани, у ҳеч қачон хонни севмаган. Шу сабаб армонли муҳаббатига вафодор аёл сифатида тарих саҳифаларига муҳрланган.

С. МАМИРЖОНОВА тайёрлади.

БИР ЧИМДИМ

Ўз вужудингга тафаккур айлагил,
Хар не истарсен,
Ўзингдин истагил.

Алишер НАВОИЙ

БИЛАСИЗМИ?

Файласуф ва тарихчи Плутарх бир «ажралмас дўсти» ҳақида шундай сўзларни қолдирган. «Бу дўстимни ёқтирмайман, ўзининг фикри йўқ, ҳа десам, ҳа дейди, йўқ десам, йўқ. Афсуски, ундан кечишнинг иложи йўқ». Плутарх кимни ёки нимани назарда тутган?

Жавоб: инсоннинг ўзи

БИЛАСИЗМИ?

1392 йилда ҳарбий қалъа сифатида қайта тикланган Сирдарё бўйидаги шаҳарга кимнинг номи берилган ва у қадимда қандай номланган?

Жавоб: қадимий Банон қат ўрнида қурилган қалъа-шаҳар Афғанистон

КЕЛГУСИ СОНЛАРДА:

Виртуал куласизми ёки...

VATANPARVAR

Муассис:

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
МУДОФАА
ВАЗИРЛИГИ

www.mudofaa.uz

Бош муҳаррир:

вазифасини вақтинча бажарувчи подполковник Тўлқин ЖУМАНАЗАРОВ

Навбатчи:

майор Гулнора ҲОЖИМУРОДОВА

Саҳифаловчилар:

лейтенант Рамиз ВАЛИЕВ
Нодирабегим ВАЛИЕВА

Мусахҳиҳлар:

Зебо САРИЕВА
Мастура ҚУРБОНОВА
Муаттар МЕЛИЕВА

Телефонлар:

котибият: (71) 260-36-50
бухгалтерия: (71) 260-35-20
юридик бўлим: (71) 269-88-91
факс: (71) 260-32-29

ISSN 2010-5541

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди. Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти – «Ватанпарвар» Бирлашган таҳририятининг компьютер марказида саҳифаланди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 2008 йил 6 июнда 0535 рақами билан рўйхатга олинган.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар. Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Буюртма: г-1162.

Ҳажми: 6 босма табоқ.

Бичими: АЗ.

Адади: 30 582 нусха.

Босишга топшириш вақти: 14:00.

Топширилди: 14:30.

Газета жума куни чиқади.

Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

Нашр кўрсаткичи: 114.

Баҳоси: келишилган нарҳда.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компаниясида чоп этилди. Босмахона манзили: Тошкент ш., Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

123456

Манзилимиз:

100164, Тошкент,
Университет кўчаси, 1-уй.